

Návrh opatření ochrany obyvatel zvolené obce

Monika Půlová

Bakalářská práce
2017

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Monika Půlová**
Osobní číslo: **L14266**
Studijní program: **B2825 Ochrana obyvatelstva**
Studijní obor: **Ochrana obyvatelstva**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Návrh opatření ochrany obyvatel zvolené obce**

Zásady pro vypracování:

1. Seznamte se s teoretickými základy problematiky ochrany obyvatelstva.
2. Seznamte se s požadavky ochrany obyvatelstva kladenými na starosty obcí.
3. Prakticky zhodnoťte stav plnění úkolů ochrany obyvatelstva ve zvolené obci.
4. Proveďte hodnocení přístupu obce k ochraně obyvatelstva ve zvolených oblastech.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.

[2] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše a Libor FOLWARCZNY. Ochrana obyvatelstva. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013, 177 s. SPBI Spektrum. Červená řada. ISBN 978-80-7385-134-7.

[3] DOLEŽEL, Martin, Jan KYSELÁK, Otakar J. MIKA a Jaromír NOVÁK. Základy ochrany obyvatelstva. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014, 207 s. Učebnice. ISBN 978-80-244-4268-6.

[4] Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Praha: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2014. ISBN 978-80-86466-50-7.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jakub Rak

Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání bakalářské práce:

3. února 2017

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2017

V Uherském Hradišti dne 10. února 2017

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se bakalářská práce skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti 11.5.2014

.....
podpis studenta

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací;

(²⁾ Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy. Vysoká škola disertační práce nezveřejňuje, byla-li již zveřejněna jiným způsobem.

(2) Bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

(4) Vysoká škola může odložit zveřejnění bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce nebo jejich částí, a to po dobu trvání překážky pro zveřejnění, nejdéle však na dobu 3 let. Informace o odložení zveřejnění musí být spolu s odůvodněním zveřejněna na stejném místě, kde jsou zveřejňovány bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práce, již se týká odklad zveřejnění podle věty první, jeden výstisk práce k uchování ministerstvu.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíží k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Téma bakalářské práce je „Návrh opatření ochrany obyvatelstva zvolené obce“. Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část práce je zaměřena na vysvětlení základních pojmů problematiky, současné platné legislativy, úkolů ochrany obyvatelstva a požadavky ochrany obyvatelstva kladené na starosty obcí. Praktická část práce je zaměřena na ochranu obyvatelstva ve městě Otrokovice. Obsahuje charakteristiku města, zhodnocení stavu plnění úkolů ochrany obyvatelstva a přístupu města k ochraně obyvatelstva.

Klíčová slova: ochrana obyvatelstva, varování, evakuace, ukrytí, starosta

ABSTRACT

The topic of the bachelor thesis is “Proposal of Population Protection Measures for Selected Municipality”. The thesis is split into a theoretical and practical part. The theoretical part focuses on an explanation of fundamental concepts, currently effective legislation, roles of population protection and requirements that population protection puts on mayors. The practical part of the thesis is focused on population protection in town of Otrokovice. It contains a characteristic of the town, an evaluation of population protection measures fulfilment and the municipality’s attitude to population protection.

Keywords: protection of population, warning, evacuation, shelter, mayor

Ráda bych poděkovala především svému vedoucímu Ing. Jakobovi Rakovi, za cenné rady a poskytnuté materiály. Zároveň bych chtěla velmi poděkovat Ing. Janu Kováčovi a plk. Ing. Josefu Bambuchovi za poskytnuté informace, odborné konzultace a věnovaný čas. Velké díky patří také mému příteli a rodině za podporu a trpělivost.

„Být připraven je nejdůležitější předpoklad úspěchu.“

- Henry Ford

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ZÁKLADNÍ POJMY	12
2 LEGISLATIVNÍ RÁMEC	15
3 OPATŘENÍ OCHRANY OBYVATELSTVA	16
3.1 VAROVÁNÍ A INFORMOVÁNÍ OBYVATELSTVA	16
3.1.1 Vymezení pojmů	16
3.1.2 Jednotný systém varování a vyrozumění	16
3.1.3 Koncové prvky varování	16
3.1.3.1 Rotační sirény	17
3.1.3.2 Elektronické sirény	17
3.1.3.3 Místní informační systémy	17
3.1.3.4 Zkouška sirén	17
3.1.4 Varování obyvatelstva.....	17
3.1.5 Informování právnických a fyzických osob o ohrožení a opatřeních	18
3.2 EVAKUACE OBYVATELSTVA	18
3.2.1 Rozdělení evakuace.....	18
3.2.2 Plán a plánování evakuace obyvatelstva	19
3.2.3 Evakuační středisko	20
3.2.4 Evakuační zavazadlo	20
3.3 UKRYTÍ OBYVATELSTVA	21
3.3.1 Improvizované úkryty	22
3.3.2 Stálé úkryty	23
3.4 NOUZOVÉ PŘEŽITÍ OBYVATELSTVA	23
3.4.1 Nouzové zásobování potravinami	24
3.4.2 Nouzové zásobování pitnou vodou	24
3.4.3 Nouzové ubytování	24
3.4.4 Nouzové základní služby obyvatelstvu	25
3.4.5 Nouzové dodávky energií	25
3.4.5.1 Elektrická energie	25
3.4.5.2 Plyn	26
3.4.5.3 Teplo	26
3.4.6 Poskytování humanitární pomoci.....	26
4 STAROSTA ORP	28
4.1 POVINNOSTI STAROSTY PODLE ZÁKONA Č. 239/2000 SB.	28
4.2 POVINNOSTI STAROSTY PODLE ZÁKONA Č. 240/2000 SB.	28
5 CÍL A POUŽITÉ METODY	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
6 ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU OCHRANY OBYVATELSTVA VE MĚSTĚ OTROKOVICE	32

6.1	MĚSTO OTROKOVICE	32
6.1.1	Obecná charakteristika	32
6.1.2	Historie města Otrokovice.....	34
6.1.2.1	První písemná zmínka.....	34
6.1.2.2	Otrokovice před rokem 1900	34
6.1.2.3	Otrokovice po roku 1900	35
6.1.2.4	Předválečný rozvoj Otrokovic	36
6.1.2.5	Poválečný rozvoj Otrokovic	36
6.2	OPATŘENÍ OCHRANY OBYVATELSTVA VE MĚSTĚ OTROKOVICE.....	36
6.2.1	Varování a informování obyvatelstva	36
6.2.2	Evakuace obyvatelstva	38
6.2.3	Ukrytí obyvatelstva	38
6.2.4	Nouzové přežití obyvatelstva.....	38
6.3	VLASTNÍ ZHODNOCENÍ STAVU PLNĚNÍ ÚKOLŮ OCHRANY OBYVATELSTVA VE MĚSTĚ OTROKOVICE.....	40
7	DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM.....	42
7.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO PRŮZKUMU	42
7.2	ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO PRŮZKUMU	53
7.2.1	Část 1.....	53
7.2.2	Část 2.....	54
7.2.3	Část 3.....	57
8	VLASTNÍ NÁVRH NA VYLEPŠENÍ OPATŘENÍ OCHRANY OBYVATELSTVA VE MĚSTĚ OTROKOVICE	60
	ZÁVĚR	61
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	63
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	65
	SEZNAM OBRÁZKŮ	66
	SEZNAM TABULEK.....	67
	SEZNAM GRAFŮ	68
	SEZNAM PŘÍLOH.....	69

ÚVOD

V dnešní době je ochrana obyvatelstva velmi aktuálním tématem. Každý jedinec vidí a pociťuje, co se kolem něj a ve světě děje, ať už to jsou neustálé teroristické útoky, přírodní a antropogenní pohromy nebo jiné mimořádné události a krizové situace, které ohrožují bezpečnost člověka. Kvůli aktuálním teroristickým útokům lidé přestávají jezdit na dovolené a mají větší strach chodit do velkých měst. Bojím se, že taková situace by mohla vyústit až v to, že se lidé začnou bát chodit ven a budou jen uzavření doma v relativním bezpečí. Nemyslím si, že toto je cesta, kterou by se kdokoli chtěl vydat. Problém dnešní doby je ten, že lidé nechtějí vycházet ze své komfortní zóny a přehlíží problémy, které se uvnitř našeho státu i ve světě dějí. Podle Global Peace Index byla Česká republika v minulém roce na šestém místě v žebříčku nejbezpečnějších zemí světa. To, ovšem neznamená, že se situace nemůže každým dnem změnit. Už dnes bychom proto měli být připravení na krizové situace a mimořádné události a hlavně na jejich následky, které mohou nastat už zítra.

Ochrana obyvatelstva na úrovni obce je základním stavebním kamenem pro ochranu obyvatelstva v celém státu. Pokud budou obce s rozšířenou působností dobře zabezpečené a budou schopny si v případě mimořádné události nebo krizové situace samy pomoci a dokázat si samy zabezpečit úkoly ochrany obyvatelstva, jako je: varování a informování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití, tak budou připraveny v případě ohrožení celého státu fungovat jako jeden celek.

Díky výše uvedenému, jsem si vybrala téma, které se týká návrhu opatření ochrany obyvatelstva v obci. Dle mého názoru je důležité ve státě začít s ochranou obyvatelstva v těch nejmenších obcích, u kterých to většinou zabezpečuje obec s rozšířenou působností. Pro aplikování v praxi jsem si vybrala město Otrokovice. Výběr města byl jednoznačný. Vybrala jsem si město, ve kterém žiji a které bylo v minulosti postihnuto množstvím přírodních i antropogenních pohrom. Nejvíce byly zasaženy Otrokovice v roce 1997, kdy město zasáhly rozsáhlé povodně. Mým úkolem je zhodnotit stav opatření ochrany obyvatelstva ve městě Otrokovice a navrhnout další kroky k tomu, aby bylo město v oboru ochrany obyvatelstva velmi dobře zabezpečeno. Zhodnocení úkolů ochrany obyvatelstva a návrh vylepšení může sloužit jiným obcím, jako ukázka toho, že zabezpečení na úrovni obce je důležitou součástí zabezpečení celého státu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY

V této části budou vysvětleny základní pojmy, které patří k nedílné součásti celé bakalářské práce. Základní pojmy vychází z terminologického slovníku.

Bezpečnostní rada ORP

Bezpečnostní rada ORP je poradním orgánem starosty pro přípravu na KS. Jejím předsedou je starosta ORP, který jmenuje členy bezpečnostní rady ORP.

Evakuační středisko

Evakuačním střediskem se rozumí zařízení zřetelně označené nápisem, případně mezinárodně platným rozeznávacím znakem civilní ochrany. Umísťuje se zpravidla v místě mimo evakuační prostor, ve kterém jsou evakuované osoby shromažďovány a informovány o dalším postupu.

Evakuační zavazadlo

Připravuje se pro případ krátkodobého opuštění místa pobytu v důsledku vzniku MU nebo KS.

Hasičský záchranný sbor ČR

Jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými MU a KS. HZS se podílí na zajišťování bezpečnosti České republiky plněním a organizováním úkolů požární ochrany, OO, civilního nouzového plánování, IZS, krizového řízení a dalších úkolů, v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem o HZS ČR a dalšími právními předpisy. Patří mezi základní složky IZS.

Hospodářská opatření pro krizové stavy (HOPKS)

Organizační, materiální nebo finanční opatření přijímaná správním úřadem v krizových stavech pro zabezpečení nezbytné dodávky výrobků prací a služeb, bez níž nelze zajistit překonání krizových stavů. Zahrnují systém nouzového hospodářství, systém hospodářské mobilizace, použití státních hmotných rezerv, výstavbu a údržbu infrastruktury a regulačních opatření.

Humanitární pomoc

Činnost vládních i nevládních orgánů a organizací, dobročinných spolků a jednotlivců konaná ve prospěch obyvatelstva určitého regionu, postiženého KS. V mezinárodním měřítku, pak i pomoc obyvatelstvu regionů na území jiného státu, strádajícího v důsledku vnitřních či mezinárodních konfliktů.

Integrovaný záchranný systém (IZS)

Koordinovaný postup složek IZS při přípravě na MU a při provádění ZaLP. Koordinací postupu složek IZS (→ základní složky IZS, ostatní složky IZS) při společném zásahu se rozumí koordinace ZaLP včetně řízení jejich součinnosti.

Krizové řízení

Souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na KS a jejich řešením, nebo s ochranou kritické infrastruktury.

Krizová situace

Mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.

Krizový štáb ORP

Krizový štáb ORP je pracovním orgánem starosty ORP pro přípravu na KS a jejich řešení.

Mimořádná událost

Událost nebo situace vzniklá v určitém prostředí v důsledku živelní pohromy, havárie, nezákonnou činností, ohrožením kritické infrastruktury, nákazami, ohrožením vnitřní bezpečnosti a ekonomiky, která je řešena obvyklým způsobem orgány a složkami bezpečnostního systému podle zvláštních právních předpisů. Pod tímto pojmem je v současných právních předpisech ČR uváděna řada pojmů, jako jsou např. mimořádná situace, nouzová situace, pohroma, katastrofa, havárie.

Ochrana obyvatelstva

Plnění úkolů civilní ochrany při ozbrojeném konfliktu i mimo něj, zejména varování, vyrozumění, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.

Státní hmotné rezervy

Státem vytvořené zásoby důležitých surovin, materiálů, polotovarů a výrobků určených pro zajištění obranyschopnosti a obrany státu, ochranu životně důležitých hospodářských zájmů státu, zajišťování nezbytných dodávek v systému nouzového hospodářství a hospodářské mobilizace, humanitární pomoc a pro odstraňování následků krizových situací. Člení se na hmotné rezervy, mobilizační rezervy, pohotovostní zásoby a zásoby pro humanitární pomoc. [1]

2 LEGISLATIVNÍ RÁMEC

Nezbytnou součástí problematiky ochrany obyvatelstva je legislativa, která tvoří její základní východisko.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Definuje pojmy z oblasti obecního zřízení. Ukládá obcím práva a povinnosti.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů

Ukládá ministerstvům, jiným ústředním správním úřadům a dalším subjektům povinnosti, při přípravě na mimořádné události, při provádění ZaLP a při ochraně obyvatelstva v oboru své působnosti.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Vymezuje pojmy v oblasti krizového řízení. Stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na KS a povinnost tvorby plánů krizové připravenosti.

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů

Upravuje přípravu hospodářských opatření pro krizové stavy a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení stavů. Dále působnost orgánů v HOPKS a systém hospodářské mobilizace.

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)

Definuje postupy HZS při mimořádných událostech a krizových situacích.

3 OPATŘENÍ OCHRANY OBYVATELSTVA

Opatření ochrany obyvatelstva jako varování a informování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití jsou nedílnou součástí OO. Úkoly ochrany obyvatelstva jsou dané v Koncepti ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030.

3.1 Varování a informování obyvatelstva

Správně a včas varovat a informovat obyvatelstvo je spolu s vyrozuměním orgánů krizového řízení a složek IZS základní podmínka úspěšné realizace opatření ochrany obyvatelstva. [2,3,4]

3.1.1 Vymezení pojmů

Varování je souhrn organizačních, technických a provozních opatření zabezpečujících včasné předání varovné informace obyvatelstvu, o reálně hrozící nebo již vzniklé MU nebo KS.

Vyrozumění je souhrn organizačních, technických a provozních opatření, které zabezpečují včasné předání informací o hrozící nebo již vzniklé MU nebo KS orgánům krizového řízení, státní správě a samosprávě, složkám IZS, právníkům a podnikajícím fyzickým osobám podle havarijního nebo krizového plánu. Vyrozumění je součástí činností OPIS IZS. [4]

3.1.2 Jednotný systém varování a vyrozumění

Jednotný systém varování a vyrozumění je budován a provozován na území ČR a je tvořen centry pro vyrozumění, datovými a rádiovými sítěmi a koncovými prvky varování a vyrozumění.

Koncovými prvky varování jsou rotační a elektronické sirény. Dále to mohou být taktéž místní informační systémy – obecní rozhlas připojené do JSVV. [2]

3.1.3 Koncové prvky varování

Koncové prvky varování zabezpečují varování obyvatelstva za použití varovného signálu.

3.1.3.1 Rotační sirény

Rotační sirény tvoří nejpočetnější typ a jsou velmi často ovládány pouze místně. Princip rotační sirény spočívá v rozkmitání vzduchové masy rotací akustické části, která je poháněna elektrickým motorem napájeným napětím 400V. Díky tomuto procesu vznikne zvuk. [2]

3.1.3.2 Elektronické sirény

Elektronické sirény jsou nezávislé na elektrorozvodné síti, méně energeticky náročné, za to s vyšší účinností. Existuje u tohoto typu možnost integrace s jinými systémy, sdělovat informace verbálně za použití vestavěného mikrofonu a možnost autonomního systému ovládání a provádění tzv. tichého testu sirény. Tyto sirény jsou vhodné zejména pro lokality s velkou koncentrací obyvatelstva na malé ploše. Princip elektronické sirény spočívá v tom, že signál je generován elektronicky v tónovém generátoru řídicí jednotky, je zesílen výkonovými zesilovači a na zvuk přeměněn v elektroakustických měničích. [2]

3.1.3.3 Místní informační systémy

Místní informační systémy, myšleno kabelové televize, bezdrátové rozhlasové a okrajově o rozhlasové se 100V rozvody. Tyto systémy jsou vhodné zejména pro lokality s malou koncentrací obyvatelstva na velké ploše. Princip místních informačních systémů je, že signál je většinou reprodukován z paměti řídicí jednotky, nebo ze zvukových souborů řídicího počítače, rozváděn příslušnou technologií a v elektroakustických měničích přeměněn na zvuk. [2]

3.1.3.4 Zkouška sirén

K ověření provozuschopnosti sirén slouží signál „zkušební tón“. Jedná se o nepřerušovaný táhlý signál o délce 140s. Tato zkouška se provádí první středu v měsíci v 12:00 hodin. U elektronických sirén a místního informačního systému po zkušebním signálu následuje verbální informace „zkouška sirén“. [2,4]

3.1.4 Varování obyvatelstva

Varování obyvatelstva za použití jediného varovného signálu „všeobecná výstraha“. Má kolísavý tón o délce 140s a může být 3x po sobě opakován. Varování musí být včasné,

stručné, srozumitelné, důvěryhodné, určené pouze pro ohrožené obyvatelstvo a musí se ověřit jeho průnik mezi obyvatele. Musí se provádět opakovaní a taktéž informovat občany pokud dojde k odvolání ohrožení. [2,3,4]

3.1.5 Informování právnických a fyzických osob o ohrožení a opatřeních

Informování právnických a fyzických osob o charakteru možného ohrožení, připravovaných opatřeních a způsobu jejich provedení zabezpečuje obecní úřad a zaměstnavatel. K tomu využívají informace poskytnuté zejména HZS kraje. Informování se uskutečňuje zejména: hromadnými informačními prostředky, letáky a informačními brožurami, ukázkami činnosti integrovaného záchranného systému, nebo besedami s obyvatelstvem. V rámci informování se sdělují zejména údaje: o zdrojích rizik vzniku mimořádných událostí a s tím souvisejících preventivních opatřeních; o činnosti a přípravě IZS na řešení MU; o opatřeních OO, zejména o varování, evakuaci, ukrytí, individuální ochraně a nouzovém přežití; o sebeochraně a poskytování vzájemné pomoci a organizaci humanitární pomoci. [1]

3.2 Evakuace obyvatelstva

Evakuace je souhrn opatření, které zabezpečují přemístění osob, zvířat a věcí do míst, která zajišťují pro evakuované obyvatelstvo náhradní ubytování a stravování, pro zvířata ustájení a pro věci uskladnění. [2,3,4]

3.2.1 Rozdělení evakuace

Z hlediska rozsahu opatření:

- **objektová** evakuace obyvatelstva z objektu, jako jsou obytné budovy, administrativně správní budovy a další,
- **plošná** evakuace obyvatelstva z většího územního prostoru,
- **všeobecná** evakuace, které podléhají všechny kategorie osob,
- **částečná** evakuace, které podléhají některé nebo všechny kategorie osob jako jsou: děti do 6 let s individuálním doprovodem; děti od 6 do 15 let se společným doprovodem, pacienti zdravotních lůžkových zařízení; osoby tělesně postižené a přestárlé.

Z hlediska doby trvání:

- **krátkodobá** evakuace nevyžaduje, aby obyvatelé opouštěli své domovy dlouhodobě,
- **dlouhodobá** evakuace vyžaduje, aby obyvatelé opustili svůj domov dlouhodobě, více než na 24 hodin.

Z hlediska způsobu realizace:

- **řízená** evakuace probíhá za pomoci orgánů odpovědných za evakuaci, tyto orgány evakuaci řídí a ovlivňují,
- **neřízená** evakuace probíhá samovolně, obyvatelé opouštějí zónu ohrožení o své vůli s cílem zajistit si vlastní péči náhradní ubytování; orgány odpovědné za evakuaci pouze dohlíží, kontrolují a usměrňují samovolnou evakuaci.[2,4]

3.2.2 Plán a plánování evakuace obyvatelstva

Evakuace se plánuje pro různé skupiny obyvatelstva, jako jsou: děti do 15 let věku, osoby zdravotně postižené, osoby umístěné v sociálním zařízení, pacienty umístěné ve zdravotním zařízení a doprovody výše uvedených.

Plán evakuace obyvatelstva, je soubor vybraných informací a připravených souborů. Je součástí HPK a je v oblasti evakuace základní plánovací dokument. Obsahuje zásady pro provádění evakuace, zabezpečení evakuace, rozsah evakuačních opatření a orgány pro řízení evakuace, jejich vyrozumění a rozdělení odpovědnosti. Plánuje se zejména pro evakuaci dlouhodobou.

Před samotným vyhlášením evakuace se musí stanovit:

- evakuační zóna, která vymezuje území ohrožené MU nebo krizovou situací,
- uzávěra, místo řízeného vstupu a výstupu do a z evakuační zóny,
- evakuační trasa, kterou je předem připravená nebo na základě aktuální situace určená trasa k provedení evakuace z evakuační zóny, konec evakuační trasy je v evakuačním středisku;
- místo shromažďování, kterým je místo, kde se soustřeďují evakuované osoby uvnitř nebo vně evakuační zóny, a odkud je zajištěno přemístění evakuovaných osob mimo evakuační zónu do evakuačních středisek; je výchozím bodem na evakuační

trase; v některých případech může být místo shromažďování totožné s evakuačním střediskem,

- evakuační středisko je místo či zařízení, kde jsou shromažďovány evakuované osoby, je cílovým bodem evakuace; evakuační středisko je současně výchozím bodem k přemístění evakuovaných osob do míst nouzového ubytování, v některých případech může být evakuační středisko místem nouzového ubytování. [2,3,4]

3.2.3 Evakuační středisko

Evakuační středisko je cílovým bodem evakuace. Je to místo, zařízení, kde jsou shromažďovány evakuované osoby. Může být zřízeno na území postižené obce nebo na území jiné obce, a to na základě rozhodnutí orgánu, který nařídil evakuaci (velitel zásahu, starosta obce, hejtman), zpravidla v návaznosti na HPK a v dohodě se starostou dotčené obce, na jejímž území má být evakuační středisko zřízeno.

Zabezpečuje:

- zdravotnickou pomoc,
- pomoc osobám se zdravotním postižením,
- poskytování psychosociální pomoci evakuovaným,
- nezbytnou péči (občerstvení),
- přerozdělení evakuovaných osob do předurčených míst nouzového ubytování,
- nocleh pro personál a evakuované osoby a případně i domácí zvířata, které se zdrží v evakuačním středisku déle než 12 hodin,
- evidenci evakuovaných osob a poskytování pomoci při sjednocování rodin bydlících v evakuační zóně,
- udržování veřejného pořádku v prostoru evakuačního střediska,
- řešení problému s domácími zvířaty, která si evakuovaní s sebou přivezli,
- podávání informací evakuovaným osobám,
- podávání informací o průběhu evakuace příslušnému štábu a o osobách, které byly evakuovány. [2]

3.2.4 Evakuační zavazadlo

Evakuační zavazadlo se připravuje v důsledku nastání KS nebo MU, kdy je potřeba opustit místo pobytu.

Obsah evakuačního zavazadla:

- základní trvanlivé potraviny,
- předměty denní potřeby,
- osobní doklady,
- pojistné smlouvy,
- peníze a cennosti,
- toaletní a hygienické potřeby,
- léky,
- spací pytel nebo přikrývku,
- náhradní oděv a obuv,
- svítilnu,
- kapesní nůž,
- přenosné rádio s rezervními bateriemi,
- pláštěnku,
- šití a jiné drobnosti.

Evakuační zavazadlo musí být označeno jménem a adresou. [5]

3.3 Ukrytí obyvatelstva

K ukrytí obyvatelstva se používají úkryty a jiné vhodné prostory k OO. Využívají se před účinky: světelného a tepelného záření, chemickými nebo biologickými látkami, proti tlakovým účinkům zbraní hromadného ničení, pronikavé radiaci a kontaminaci radioaktivním prachem.

Odpovědnost za rychlé uvedení do provozu stálých a zbudování improvizovaných úkrytů mají starostové obcí, statutární zástupci, právnické a podnikající fyzické osoby a fyzické osoby, které vlastní stálý úkryt nebo budovy určené plánem ukrytí ke zřízení improvizovaného úkrytu.

Odpovědnost za informování obyvatelstva o způsobech ukrytí při MU nevojenského i vojenského charakteru mají obce. Odpovědnost za upřesňování údajů přehledů o ukrytí, které budou využity v případě realizace příprav k obraně státu, mají ve vztahu:

- k obecním úřadům zpracovatelé plánu ukrytí objektů, vlastníci stálých úkrytů a vlastníci budov určených k budování improvizovaných úkrytů,

- k HZS kraje obecní úřady a úřady ORP. [2,3]

3.3.1 Improvizované úkryty

Improvizovaný úkryt je předem vybraný optimálně vyhovující prostor ve vhodných částech bytů, obytných domů, provozních a výrobních objektů, který bude upravován fyzickými a právníckými osobami pro jejich ochranu a pro ochranu jejich zaměstnanců před účinky mimořádných událostí s využitím vlastních materiálních a finančních zdrojů.

Ochranný prostor má být zvolen v blízkosti místa pobytu osob, které jej musí v případě ohrožení včas dosáhnout. Doporučená doběhová vzdálenost je 500 až 800 m. Při výběru improvizovaného úkrytu je nutno dodržet dále stanovené bezpečnostní vzdálenosti od nebezpečných provozů a skladů

Pro každou ukryvanou osobu je potřeba nejméně 1 - 3 m² podlahové plochy v prostoru s nuceným větráním a 3 - 5 m² podlahové plochy v prostoru bez větracího zařízení. Kapacita improvizovaného úkrytu je dána součtem sedících a ležících osob, jinak není omezena. Světlá výška (od podlahy ke stropu) má být minimálně 2,3 m při dodržení minimální podchodné výšky (od podlahy k nejnižší části stropu, nebo potrubí pod stropem) 1,9 m.

Hlavní zásady výběru:

1. Obvodové zdi improvizovaného úkrytu umístěného v suterénu musí mít minimální tloušťku 45 cm zděné nebo 30 cm železobetonové (u panelových domů výjimečně 15 cm).
 2. Zdi, do nichž je opřena u klenutých místností valená klenba, musí mít tloušťku minimálně 90 cm.
 3. Tloušťka klenby musí být nejméně 15 cm.
 4. Vchodové dveře se musí otevírat směrem ven z úkrytu.
 5. Improvizovaný úkryt umístěný v bloku budov musí mít minimálně dva nouzové výlezy nebo jiné únikové cesty. Je výhodné, jsou-li úkryty mezi sebou propojeny alespoň průlezy.
- Nejvhodnější jsou stavby skeletové (železobetonové nebo ocelové). Vhodné jsou i masivní stavby zděné (cihelne nebo kamenné) s velkou únosností stropních konstrukcí v suterénech. [6]

3.3.2 Stálé úkryty

Stálý úkryt se nachází v podzemní části stavby, ovšem může být i samostatně stojícím objektem. Je to trvalý ochranný prostor prioritně využívaný k ukrytí obyvatelstva, dále slouží i jako dvouúčelové zařízení např. jako kulturní zařízení, garáže...)

Stálé úkryty musí být:

- určeny k ochraně obyvatelstva proti účinkům ZHN,
- vybaveny filtroventilačním zařízením,
- vedeny v evidenci stálých úkrytů,
- udržovány vlastníkem v dobrém stavebním stavu dle stavebního zákona, tak aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a aby se co nejvíce prodloužila její uživatelnost, dále nesmí dojít ke změně charakteru ve vztahu k jejímu účelu a umožnění její využití pro potřeby civilní ochrany a přístup orgánům HZS nebo jimi zmocněným osobám do těchto objektů za účelem používání a kontroly údržby a oprav dle zákona o IZS.

Pokud se kontrolou stálého úkrytu zjistí, že stavebně technický stav stálého úkrytu by mohl vést k ohrožení ukryvaných osob, je to důvod k podání žádosti na vyřazení stálého úkrytu z evidence a následně na změnu užívání stavby cestou stavebního úřadu ve smyslu stavebního zákona. [2,7]

3.4 Nouzové přežití obyvatelstva

Nouzové přežití obyvatelstva je soubor činností a postupů prováděných samotnými občany, zainteresovanými subjekty a příslušnými orgány s cílem minimalizace škod a negativních dopadů MU na zdraví a životy postiženého obyvatelstva. Opatření NPO jsou součástí HPK a navazují na evakuaci obyvatelstva z postiženého území nebo jsou přímo realizována v prostoru ohroženém následky MU. [2,3,4]

Opatření NPO zahrnují:

- nouzové zásobování potravinami,
- nouzové zásobování pitnou vodou,
- nouzové ubytování,
- nouzové základní služby obyvatelstvu,
- nouzové dodávky energií,

- organizování humanitární pomoci.

3.4.1 Nouzové zásobování potravinami

Pro nouzové zásobování potravinami můžou být využívány smluvně dohodnuté subjekty, funkční část distribuční sítě a částečně i humanitární pomoc. K zabezpečení stravování mohou být využívána především stálá stravovací zařízení, mobilní stravovací zařízení a hromadné výdejny stravy. Jejich seznam je přílohou plánu nouzového přežití obyvatelstva, který je součástí HPK. Nouzové stravování předpokládá určitou redukci množství a složení stravy, pitné vody i výběru jídel, ale příprava dietní stravy by měla být zabezpečena. [2]

Nouzové zásobování potravinami je řešeno zákonem č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů.

3.4.2 Nouzové zásobování pitnou vodou

Nouzovým zásobováním vodou se rozumí zabezpečení pitné vody pro obyvatelstvo v množství nezbytném pro jeho přežití a po nezbytně nutnou dobu potřebnou pro obnovení funkce běžného zásobování pitnou vodou.

Nouzové zásobování vodou organizuje a koordinuje hejtman nebo HZS kraje při řízení zásahu složek IZS. Nouzové zásobování vodou se zajišťuje pro obyvatele na celém území, kde je standardní systém zásobování pitnou vodou poškozen do doby, kdy je obnovena funkčnost standardních dodávek. HZS kraje má proto s hlavními dodavateli pitné vody podepsány dohody o poskytnutí osobní věcné nebo věcné pomoci k zajištění dodávek pitné vody do míst ohrožených či zasažených MU, včetně poskytnutí techniky.

HZS kraje plánuje opatření nouzového zásobování vodou v rámci plánu NPO, který je součástí HPK a v krizovém plánu kraje a ORP rozpracováním typového plánu pro řešení krizové situace „Narušení dodávek pitné vody velkého rozsahu“.

Doporučené dávky pitné vody v rozsahu 5 litrů na osobu/den po dobu prvních dvou dnů a 10 – 15 litrů na osobu/den třetí a další dny. Požadavky na jakost vody mohou být v podmínkách nouzového zásobování vodou odlišné od požadavků na jakost vody pitné. [2,8]

3.4.3 Nouzové ubytování

Nouzové ubytování poskytováno především v budovách a zařízeních, které jsou v majetku obcí, měst či krajů, jako jsou školy, tělocvičny, ubytovny a další. Tato zařízení by měla

umožňovat přípravu nebo úpravu stravy a zabezpečit její vydávání ve stálých jídelnách. Tato zařízení musí být vybavena dostatečnou kapacitou sociálních zařízení. Pokud nejsou k poskytnutí nebo jsou již plně obsazeny budovy v majetku obcí, tak je možné k nouzovému ubytování využít i soukromých zařízení, jako jsou hotely, ubytovny, kempy, soukromé domy a další. Zde se ovšem předem musí stanovit způsob financování poskytnutých služeb.

HZS kraje zpracovává seznam objektů vhodných ke zřízení místa nouzového ubytování. Seznam je součástí plánu NPO.[2,4,8]

3.4.4 Nouzové základní služby obyvatelstvu

Nouzové základní služby obyvatelstvu zahrnují služby: zdravotnické, hygienické, veterinární poštovní a spojové, dopravní, technické a jiné. Nedílnou součástí je nepřetržité zajištění poskytování potřebných sociálních služeb (osobní asistence, pečovatelská služba, sociálně-zdravotní služby apod.) a to jak na postiženém území, tak i v místech, kam byli občané evakuováni.

HZS kraje může s některými významnými dodavateli uzavřít písemnou dohodu podle §15, písm. b) krizového zákona a sjednat tak předem způsob a rozsah pomoci. Přehled zdrojů na území kraje je uveden v HPK, v krizovém plánu kraje (Plán nezbytných dodávek) a v informačním systému Argis, jehož provozovatelem je Správa státních hmotných rezerv.[2,4]

3.4.5 Nouzové dodávky energií

Nouzové dodávky energií se týkají elektrické energie, plynu a tepla. Prioritně je třeba zabezpečit zásobování zdravotnických zařízení, sociálních zařízení a objektů s nouzově ubytovanými osobami. HZS kraje vede seznam kontaktů na havarijní služby jednotlivých dodavatelů energií pro území daného kraje. S významnými dodavateli energií má HZS ČR sepsány dohody o spolupráci při přípravě na řešení a při řešení MU a KS. [2,8]

3.4.5.1 Elektrická energie

Elektrická energie pro obyvatelstvo bude dodávána podle příslušného regulačního a vypínacího plánu na základě konkrétní situace. HZS kraje může při plánování opatření vést evidenci prioritních objektů k obnovení dodávky nebo k zajištění náhradního zdroje energie a dostupných/potřebných technických prostředků na území kraje. HZS kraje má

v ochraňování i výkonné náhradní proudové zdroje, které je možno nasadit k zajištění dávky proudu např. v nemocnicích, domovech s pečovatelskou službou atd. [2,8]

3.4.5.2 Plyn

Plyn bude dodáván podle omezujících otopových křivek, které umožní vytápění objektů na minimální teplotu nebo havarijního odběrového stupně, který představuje zastavení dodávky odběratelům všech kategorií. Velkoodběratelům pro výrobní účely se plyn bude dodávat podle omezujících odběrových stupňů. [2,8]

3.4.5.3 Teplo

Dodávka tepla bude pro obyvatelstvo prováděna na základě regulačního plánu podle odběrových diagramů k jednotlivým regulačním stupňům. Při regulaci odběru tepla se berou v úvahu potřeby zdravotnictví, školství, potravinářství atd.[2,8]

3.4.6 Poskytování humanitární pomoci

Humanitární pomoc je souhrn opatření v duchovní, zdravotní, sociální, materiální a právní oblasti. Poskytují ji jednotlivci, skupiny, spolky, státní i nestátní organizace ve prospěch obyvatelstva postiženého následky MU nebo KS. Cílem těchto opatření je zlepšení životních podmínek obyvatelstva. Nakládání s humanitární pomoci se zajišťuje tak, aby nedošlo k jejímu zneužití či znehodnocení. Bezodkladně se řeší místo určení, způsob doručení adresátům a výdej příjemcům humanitární pomoci. HZS kraje má při poskytování humanitární pomoci nezastupitelnou roli. Podílí se cestou velitele zásahu a účastí na jednáních krizového štábu ORP na zjišťování potřeb obyvatel na postiženém území, navrhuje priority zajištění humanitární pomoci na dotčeném území předsedům krizových štábů krajů a ORP a spoluprací s nestátními neziskovými organizacemi, je schopen koordinovat distribuci humanitární pomoci tak, aby pomoc byla efektivní a včasná. Správa státních hmotných rezerv v souladu s § 12 zákona č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, vytváří zásoby pro humanitární pomoc. Tyto zásoby jsou součástí zajištění humanitární pomoci postiženým osobám a jsou poskytovány státem po vyhlášení krizového stavu na území zasaženém KS. Zásoby humanitární pomoci může SSHR poskytnout i pro řešení MU na základě vyžádání složek IZS. Pořízení, skladování, ochraňování a přepravu zásob humanitární pomoci k vyžadujícímu správnímu úřadu zabezpečuje SSHR, o vydání zásob pro humanitární pomoc rozhoduje předseda

SSHR na základě požadavku hejtmána nebo starosty ORP. Za jejich převzetí a přidělení fyzickým osobám vážně postižených KS a zamezení zneužití zásob humanitární pomoci odpovídá vyžadující správní úřad. Zásoby humanitární pomoci se poskytují postiženým osobám bezplatně. Slouží pro první tři dny krizové situace k zajištění nezbytných životních potřeb fyzických osob, které v důsledku KS zůstaly bez potřebných věcných prostředků nutných k přežití a které nebyly evakuovány. [2,3,4]

4 STAROSTA ORP

Starosta ORP plní povinnosti, které mu ukládají zákony. V této kapitole budou popsány povinnosti starosty ve vztahu k OO dle zákonů, které úzce souvisí s tématem.

4.1 Povinnosti starosty podle zákona č. 239/2000 Sb.

Při řešení MU starosta koordinuje ZaLP vzniklé ve správním obvodu obecního úřadu ORP a to za předpokladu, že jej o to velitel zásahu požádal. Starosta může pro koordinaci ZaLP využít i krizový štáb své obce. Další povinností, je předávat při své koordinaci Ministerstvu vnitra zprávy o průběhu ZaLP prostřednictvím OPIS IZS. Dále schvaluje vnější havarijní plány.

Starosta obce při provádění ZaLP:

- zajišťuje varování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím,
- organizuje v dohodě s velitelem zásahu nebo se starostou ORP evakuaci osob z ohroženého území obce,
- organizuje činnost obce v podmínkách nouzového přežití obyvatel obce,
- je oprávněn vyzvat právnické a fyzické osoby k poskytnutí osobní nebo věcné pomoci. [9]

4.2 Povinnosti starosty podle zákona č. 240/2000 Sb.

Starosta ORP zajišťuje připravenost správního obvodu ORP na řešení krizových situací; ostatní orgány ORP se na této připravenosti podílejí. Dále řídí a kontroluje přípravná opatření, činnosti k řešení KS a činnosti ke zmírnění jejich následků prováděná územními správními úřady s působností ve správním obvodu ORP, orgány obcí, právnickými osobami a fyzickými osobami ve správním obvodu ORP. Za tímto účelem

- a) zřizuje a řídí bezpečnostní radu ORP pro území správního obvodu ORP,
- b) organizuje přípravu správního obvodu ORP na KS a podílí se na jejich řešení,
- c) schvaluje po projednání v bezpečnostní radě ORP krizový plán ORP,
- d) vyžaduje od hasičského záchranného sboru kraje údaje podle § 15 odst. 3 krizového zákona,

- e) zřizuje a řídí krizový štáb ORP pro území správního obvodu ORP, který je současně krizovým štábem pro území správního obvodu obce,
- f) zajišťuje za KS provedení stanovených krizových opatření v podmínkách správního obvodu ORP; správní úřady se sídlem na území správního obvodu ORP a právnické a podnikající fyzické osoby jsou povinny stanovená krizová opatření splnit,
- g) plní úkoly stanovené hejtmanem a orgány krizového řízení při přípravě na KS a při jejich řešení,
- h) odpovídá za využívání informačních a komunikačních prostředků a pomůcek krizového řízení určených Ministerstvem vnitra.

V době krizového stavu starosta obce

- a) zabezpečuje varování a informování osob nacházejících se na území obce před hrozícím nebezpečím a vyrozumění orgánů krizového řízení, pokud tak již neučinil hasičský záchranný sbor kraje,
- b) nařizuje a organizuje evakuaci osob z ohroženého území obce,
- c) organizuje činnost obce v podmínkách NPO,
- d) zajišťuje organizaci dalších opatření nezbytných pro řešení KS.

Pokud starosta obce neplní v době krizového stavu úkoly stanovené tímto zákonem, může hejtman převést jejich výkon na předem stanovenou dobu na zmocněnce, kterého za tím účelem jmenuje. O této skutečnosti hejtman neprodleně informuje obec a ministra vnitra, který může rozhodnutí hejtmana zrušit. [10]

5 CÍL A POUŽITÉ METODY

Hlavním cílem této práce je provést zhodnocení stavu plnění úkolů ochrany obyvatelstva ve městě Otrokovice. Dalším cílem je hodnocení přístupu města k ochraně obyvatelstva ve zvolených oblastech.

Základní struktura metodiky řešení práce se bude skládat z metody dotazování.

Určení prvního a druhého cíle proběhne za použití metody ústního dotazování (rozhovoru) s osobami odborně způsobilými. Ze získaných informací bude možné provést zhodnocení stavu plnění úkolů ochrany obyvatelstva ve městě Otrokovice. Hodnocení přístupu města k ochraně obyvatelstva zjistíme za použití metody již zmíněné a písemného dotazování (elektronického dotazníkového šetření), pomocí kterého zjistíme hodnocení přístupu města k ochraně obyvatelstva z pohledu obyvatel města Otrokovice. Pomocí metody indukce nakonec určíme druhý cíl. Jako doplňkové metody se mohou vyskytnout pozorování, explance a dedukce.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 ZHODNOCENÍ SOUČASNÉHO STAVU OCHRANY OBYVATELSTVA VE MĚSTĚ OTROKOVICE

6.1 Město Otrokovice

Otrokovice v dnešních hranicích vznikly v roce 1960 spojením samostatných obcí Otrokovice a Kvítkovice, městem se pak staly v roce 1964. Město Otrokovice je základním územním samosprávným celkem ve smyslu Ústavy České republiky a obecního zřízení. Samospráva města, jakož i všech ostatních obcí v ČR, byla na základě ústavního zákona č. 294/1990 Sb. a zákona č. 367/1990 Sb. (obecní zřízení) obnovena 24. 11. 1990, dnem voleb do zastupitelstev obcí. Město Otrokovice vykonává své funkce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

6.1.1 Obecná charakteristika

Město Otrokovice leží v západní části Zlínského kraje, na rozhraní tří regionů: Valašska, Slovácka a Hané. Patří mezi nejstarší osady Podřevnicka. Leží na dolním toku řeky Dřevnice a na soutoku Moravy a Dřevnice. Rozkládají se 11 km západně od okresního města Zlína. Počet obyvatel kolísá kolem hranice 18 000. Katastrálně sousedí se Žlutavou, Tlumačovem, Sazovicemi, Tečovicemi, Malenovicemi, Oldřichovicemi, Pohořelicemi a Napaředly. Otrokovice jsou situovány v oblasti zeměpisně velmi příhodné pro osídlení. [11]

Tabulka 1: Souhrnné údaje [12]

Kraj:	Zlínský
Okres:	Zlín
Nadmořská výška:	190 m n. m.
Rozloha:	1 961 ha
Poloha:	GPS: šířka 49°12'29" GPS: délka 17°32'7"
IČ:	00 284 301
DIČ:	CZ 00 284 301

Obrázek 1: Mapa katastru města Otrokovice

Tabulka 2: Zastupitelstvo města Otrokovice [12]

Jméno	Strana	Funkce
Mgr. Jaroslav Budek	ČSSD	starosta
Mgr. Jiří Veselý	ANO 2011	místostarosta
Milan Berčík	ČSSD	člen
Ing. Petr Botek	ČSSD	člen RMO
Mgr. Vlastimil Bukovjan	TOP 09	člen
Ing. Vojtěch Čambala	KDU-ČSL	člen
Mgr. Pavel Černošek	KDU-ČSL	člen
Bc. Lukáš Haluza	ČSSD	člen
Ing. Jaromír Hanák	ČSSD	člen
Mgr. Ivo Kramář	ČSSD	člen RMO
Ing. Josef Lobpreis	ČSSD	člen
Roman Měrka	ČSSD	člen
Ing. Jiří Ondráš	NEZÁVISLÍ a Občané OE	člen RMO
MUDr. Barbora Pátíková	NEZÁVISLÍ a Občané OE	člen
Ing. Milan Plesar	Nový Impuls pro Otrokovice	člen
Bc. Eva Pšenčíková	Nový Impuls pro Otrokovice	člen
Hana Slunečková	KSČM	člen
Filip Šimek	Nový Impuls pro Otrokovice	člen
Michal Tichý	ČSSD	člen RMO
JUDr. Jaroslav Tkadlec	Nový Impuls pro Otrokovice	člen
Bc. Hana Večerková, DiS.	ANO 2011	člen
Ing. Ondřej Wilczynski, Ph.D.	ANO 2012	člen
Mgr. Marta Zakopalová	NEZÁVISLÍ a Občané OE	člen RMO

6.1.2 Historie města Otrokovice

Archeologické nálezy, které byly objeveny v katastru města, svědčí o tom, že toto území je osídleno už od mladší doby kamenné. [11,12,13]

6.1.2.1 První písemná zmínka

První písemná zmínka o Otrokovicích je obsažena v listině olomouckého biskupa Jindřicha Zdíka (nové historické bádání ji datuje rokem 1141). [11,12,13]

6.1.2.2 Otrokovice před rokem 1900

Až do poloviny 14. stol. byly Otrokovice církevním majetkem, pak přešly do rukou světských a byly poznamenány jak léty sporů mezi feudálními rody, tak obdobím rozkvětu, kdy tu začaly růst usedlosti a grunty a rozvíjelo se rybníkářství.

Starobylé Otrokovice byly ve středověku součástí malenovického panství. Od něho se v roce 1570 odloučily, staly se sídlem samostatného feudálního statku. V roce 1649 byly Otrokovice přikoupeny k napajedelskému panství. Otrokovice i Kvítkovice zůstávaly až do zrušení vrchnostenského zřízení součástí napajedelského panství. V roce 1822 oslavila jeho majitelka Marie Terezie Kobenclová velkolepým způsobem padesátileté výročí držby. V roce 1824 zemřela a majetek dědila její neter Františka, hraběnka z Fünfkerchenu, jež postoupila polovinu majetku v roce 1840 svému manželu Jiřímu, hraběti ze Stockau. Tyto majitele zastihla revoluce v roce 1848, jež jejich poddaným přinesla osvobození z poddanství a zrušení robotních povinností.

V roce 1824 bylo v Otrokovicích 126 obydlených domů. V té době již měly Otrokovice i vlastní školu. Podle soupisu obyvatelstva z roku 1843 žilo v Otrokovicích 804 obyvatel (396 mužů a 408 žen) ve 132 domech a 187 domácnostech. V Kvítkovicích žilo 363 obyvatel (175 mužů a 186 žen) v 55 domech a 75 domácnostech. Až do konce feudalismu byly obě obce čistě zemědělské, bez průmyslových podniků.

18. července 1841 projel Otrokovicemi první vlak Severní dráhy císaře Ferdinanda z Břec-lavi do Přerova. V Otrokovicích nebyla zřízena ani zastávka, přesto však znamenala jízda parní lokomotivy pro celý kraj počátek nové éry.

V roce 1882 byla v Otrokovicích zřízena železniční zastávka. Rozhodující vliv na rozvoj železniční dopravy v obci měl až projekt nové železnice Otrokovice - Zlín - Vizovice. [11,12,13]

6.1.2.3 Otrokovice po roku 1900

Problémy, které téměř každý rok působily povodně, byly konečně vyřešeny roku 1906, když moravské místodržitelství povolilo regulaci řeky Moravy pod Bělovem, Otrokovicemi a v Napajedlech a současně také řeky Dřevnice od železničního mostu až k ústí do Moravy. Regulací Dřevnice byl zřízen nový tok řeky přes selské lesy a luka jižním směrem do Moravy. Počátkem 20. století se začalo měnit sociální složení vesnice. Nejvýznamnější změnou v sociální skladbě Otrokovic byl výrazný růst počtu dělníků (růst napajedelského cukrovaru, růst obuvnických a kožařských závodů ve Zlíně a Malenovicích...) [11,12,13]

6.1.2.4 Předválečný rozvoj Otrokovice

Nejrychlejších obrátek rozvoj Otrokovice nabral ve 30. letech 20. století, kdy Tomáš Baťa koupil od napajedelské hraběnky Baltazziové část močálovitých pozemků mezi Dřevnicí a Moravou a jedinečnou metodou splavování zeminy z nedalekého kopce Tresného zvýšil jejich úroveň o 1 - 3, místy dokonce o 4 metry, a na získaném prostoru začal budovat další objekty své zlínské firmy. Práce byly završeny jeho pokračovateli, takže na území někdejších močálů vyrostla moderní průmyslová čtvrť plná zeleně, několik let dokonce úředně nazývaná "Baťovem", dnes obecně "Bahňákem". [11,12,13]

6.1.2.5 Poválečný rozvoj Otrokovice

V roce 1960 se spojily Otrokovice s Kvítkovicemi a v roce 1964 byly povýšeny na město. K další průmyslové expanzi a k více než zdvojnásobení obyvatelstva došlo v 70. - 80. letech v době rozmachu dnešního podniku Barum Continental, jenž tvoří spolu s několika dalšími - Moravan aj. - průmyslovou základnu města. V téže době zde vyrostla moderní poliklinika. Na jaře 1995, kdy byl vysvěcen nový římskokatolický kostel sv. Vojtěcha. Roku 1997 v Otrokovicích vznikla mohutná stavba, v níž je umístěno zdejší kulturní a informační centrum - Otrokovická Beseda a supermarket. [11,12,13]

6.2 Opatření ochrany obyvatelstva ve městě Otrokovice

V následujících podkapitolách je popsán stav plnění opatření OO ve městě Otrokovice. Informace k OO ve městě Otrokovice mi poskytnul vedoucí oddělení krizového řízení Ing. Jan Kováč. Další informace mi poskytlo oddělení ochrany obyvatelstva a krizového řízení HZS Zlínského kraje s vedoucím oddělení plk. Ing. Josefem Bambuchem. Zde jsem se dozvěděla spoustu informací, nejenom z plánů, ale seznámila jsem se i s celostátně provozovanými informačními systémy Agris a Krizkom. Agris se zaměřuje na oblast evidence a plánování nezbytných a mobilizačních dodávek. Krizkom se zaměřuje na vyžadování a řešení požadavků na věcné zdroje za KS a na podporu řešení MU.

6.2.1 Varování a informování obyvatelstva

Varování a informování obyvatelstva je ve městě Otrokovice zabezpečeno Informačním, vyznamovací a varovacím systémem. Zapadá tak do projektu Zlínského kraje, jehož cílem byla integrace jednotlivých technologických a komunikačních subsystémů používa-

ných v rámci samostatných ORP do nadřazeného systému s jednotným uživatelským rozhraním, které nabízí jejich monitoring, jednotné zobrazení, vzájemnou komunikaci i ovládání. Při realizaci projektu byl vybudován dispečink krizového řízení kraje a byl doplněn o potřebné dovybavení podsystémů jednotlivých ORP tak, aby bylo možné tyto podsystémy připojit (integrovat) k centrálnímu dispečinku krizovému řízení kraje. Díky této integraci je možné efektivněji řídit a koordinovat MU jak z hlavního dispečinku krizového řízení kraje, tak z jakéhokoliv podružného pracoviště krizového řízení ORP. [14]

Ozvučných míst je v Otrokovicích 130. Ozvučné místo může obsahovat např. tři koncové prvky, které jsou umístěny většinou na veřejném osvětlení. Pokud není potřeba vyhlášovat varování po celých Otrokovicích, tak lze zapnout jen určitou oblast, ulici nebo jenom jedno ozvučné místo. Ovšem v praxi se to obvykle nedělá, kvůli panice, která by mohla vzniknout, když by lidé slyšeli varování v jiné oblasti nebo by si zprávu předali za pomoci telefonu nebo jiného druhu komunikace. Obvykle se zapnou všechny a obyvatelé se dozvědí z verbální zprávy, o jakou oblast se jedná. Jednou ročně se provádí zkouška a to fyzickou kontrolou člověka odborně způsobilého.

Dále město Otrokovice zajišťuje službu „Krizové SMS“. Občané se mohou registrovat k odběru „Krizových SMS zpráv“, které jim budou zaslány při nastání MU nebo KS, která hrozí nebo již nepředvídatelně vznikla a v jejímž důsledku může dojít k ohrožení života, zdraví nebo majetku na území města Otrokovice, a dále v nepředvídané situaci, která může na území města důvodně vzbudit u velké části lidí pocit ohrožení jejich životů, zdraví nebo majetku. Například jde o závažné požáry, průmyslové, chemické či radiační havárie, dále o závažná zhoršení stavu ovzduší a o další nepředvídané události, které mohou mít přímé či nepřímé dopady na životy, zdraví nebo majetek na území města. Krizové SMS se posílají také při vyhlášení 2. nebo 3. stupně povodňové aktivity nebo při vyhlášení krizového stavu podle zákona, s platností pro území města. Tato služba je zcela zdarma a veškeré náklady hradí město. [15]

Dále se může využít pro varování a informování i služba Městské televize Otrokovice. Zřizovatelem je město Otrokovice. Vysílání Městské televize Otrokovice lze sledovat v rámci kabelové sítě UPC ČR, internetové sítě TC Servis a jejich partnerských sítí, jako například sledovani.tv, a také živě na stránkách města Otrokovice. [16]

Varovat a informovat obyvatele lze i na internetových stránkách města Otrokovice, na úřední desce, z hlášení rozhlasu nebo od příslušných osob zodpovědných za varování a

informování obyvatelstva (např. městskou policií za pomoci megafonů a tlampačů na vozidlech). Dále lze využít i regionálních rozhlasových stanic jako např. Rádio Zlín, Rádio Kiss...

6.2.2 Evakuace obyvatelstva

Evakuace obyvatelstva je detailně popsána v krizovém plánu města Otrokovice, ten však není veřejně k dispozici, takže jsem do něj nemohla nahlédnout a zjistit formu a rozsah zajištění evakuace v Otrokovicích. V otázkách směřovaných vedoucímu odboru krizového řízení jsem se ale dozvěděla, že má územně dané shromaždiště a taky seznam sluchově a zrakově postižených, kteří by při evakuaci potřebovali větší péči. Za organizaci evakuace obyvatelstva zodpovídá starosta, který ji organizuje v součinnosti s velitelem zásahu a HZS kraje.

6.2.3 Ukrytí obyvatelstva

HPK obsahuje plán ukrytí obyvatelstva se stanovením zásad zabezpečení ukrytí, přehledu stálých úkrytů po správních obvodech ORP (typ a kapacita úkrytu), přehledu vhodných prostorů, pro vybudování improvizovaných úkrytů a rozdělení odpovědnosti za ukrytí obyvatelstva. V Otrokovicích nejsou žádné stálé úkryty. Při návštěvě HZS Zlínského kraje, oddělení ochrany obyvatelstva jsem se dozvěděla, že v HPK jsou opravdu vytipované vhodné prostory pro vybudování improvizovaných úkrytů na území města Otrokovice a v přilehlém okolí. Odpovědnost za informování obyvatelstva o způsobech ukrytí při mimořádných událostech nevojenského i vojenského charakteru mají obce.

6.2.4 Nouzové přežití obyvatelstva

Nouzové přežití je v Otrokovicích zabezpečeno v mnoha kategoriích. Opatření nouzového přežití jsou součástí HPK a zahrnují nouzové ubytování, nouzové zásobování základními potravinami a pitnou vodou, nouzové dodávky energií, nouzové základní služby obyvatelstvu a organizování humanitární pomoci.

K **nouzovému zásobování potravinami** je využito uzavřených smluv s různými subjekty (např. různé supermarkety, hypermarkety). Částečně lze využít humanitární pomoc. V plánu nouzového přežití obyvatelstva, který je součástí HPK je seznam stálých stravovacích zařízení, mobilních stravovacích zařízení a hromadných výdejen stravy. HZS kraje rovněž

spravuje informační systémy nezbytných dodávek potravin a dalších věcí k pokrytí základních životních potřeb obyvatelstva

Nouzové zásobování pitnou vodou zajišťuje na území Zlínského kraje při MU a za krizových stavů Služba nouzového zásobování vodou. Služba je tvořena technickými prostředky a zařízením společnosti *Moravská vodárenská a.s., Tř. T. Bati 383, Zlín*, která je Otrokovicím nejbližší.

Nouzové ubytování je přednostně poskytováno v budovách, které má ve vlastnictví město. Nejvhodnější jsou základní školy, které má město Otrokovice na svém území tři. Jsou to: Základní škola T. G. Masaryka, Základní škola Mánesova, Základní škola Trávníky Otrokovice. Využít se dá i Mateřská škola Otrokovice. Tato zařízení jsou velmi vhodná pro nouzové ubytování, protože se v nich nachází i jídelny umožňující přípravu a vydávání stravy a jsou vybavena dostatečnou kapacitou sociálních zařízení. Dále se dá využít Dům dětí a mládeže Sluníčko Otrokovice nebo Otrokovická Beseda. Nejsou sice už tak vhodné jako školy, protože nemají jídelnu a takové množství sociálních zařízení, ale pro nouzové ubytování by byly dostačující. Pokud by se naplnily kapacity všech objektů, které jsou ve vlastnictví města, je možné využít i soukromých zařízení (např. Hotel Bařov, Ubytovna Oáza a Morava, Penzion nebo Hotel Morava, Orea Hotel Atrium, Penzion Lípa, Hotel Rottal) u kterých se ovšem předem musí stanovit způsob financování poskytnutých služeb. HZS kraje zpracovává seznam objektů vhodných ke zřízení místa nouzového ubytování. Seznam je součástí plánu NPO.

U **nouzových dodávek energií** spolupracují především s právníckými subjekty. [17]

Humanitární pomoc na území města Otrokovice zajišťuje hlavně Charita sv. Anežky, která zde sídlí. Je součástí více než 300 charit po celé ČR, v rámci Arcidiecézní Charity Olomouc jsou schopni síťovat a koordinovat pomoc charit z nejbližšího okolí. Pomoc poskytují zejména v ORP Otrokovice, dle potřeby také jinde na vyžádání.

Během MU jsou schopni poskytnout:

- sociální šetření,
- fyzická pomoc,
- materiální pomoc,
- duchovní pomoc,
- nouzové ubytování,

- sociální poradenství,
- odborné poradenství,
- dopravní prostředky - doprava,
- finanční pomoc,
- zprostředkování nabídky a kontaktů,
- práce s komunitou,
- skladovací /úložné prostory,
- stravování /občerstvení. [18]

6.3 Vlastní zhodnocení stavu plnění úkolů ochrany obyvatelstva ve městě Otrokovice

Město Otrokovice má velmi dobře zpracované opatření, týkající se varování a informování obyvatelstva. Je na velmi dobré úrovni, takže k tomu nemám, co vytknout. To, že město dokonce poskytuje svým občanům bezplatnou registraci odebírání krizových SMS, je známka toho, že městu opravdu záleží na blahu a dobré informovanosti obyvatelstva. Tím, že občané mají mnoho možností, jak se dostat k informacím, při nastání MU nebo KS, tak se velmi snižuje vznik paniky. Mým názorem je, že varování a informování, je nejdůležitějším prvkem při nastání MU nebo KS a město Otrokovice má tuto oblast zajištěnou na vynikající úrovni.

Evakuace na území města Otrokovice je taktéž velmi dobře zpracována, ovšem to, že je to veřejně nepřístupný dokument, snižuje hodnotu. Mým názorem je, že by město alespoň mohlo na své stránky umístit seznam míst, kde by lidé v případě nastání MU nebo KS mohli přijít. Starší generace přesně ví, kde bývaly místa shromáždění, ale mladší už vůbec ne, tudíž mám trochu obavu, že v případě evakuace, bude těžké koordinovat lidi do určených míst dle oblastí, zvláště ve středu města, kde je velké zalidnění.

Ukrytí na území města Otrokovice je zakotveno v HPK. Na území nejsou žádné stálé úkryty. Mým názorem ovšem je, že by se zde mohli podrobněji vytipovat alespoň improvizované úkryty, které by se v případě nejnútnejší potřeby daly využít. Bylo by dobré je podrobněji zdokumentovat, hlavně stav v jakém se nachází.

Nouzové přežití obyvatelstva je velmi dobře zpracováno v HPK. Po navštívení skladu Vizovice, který je součástí Skladovacího a opravárenského zařízení HZS ČR jsem zjistila, že úroveň nouzového přežití je velmi dobře zabezpečena. V Otrokovicích je navíc velmi dob-

rá spolupráce s Charitou ČR, která zde sídlí. Celkově je velmi dobře zabezpečeno nouzové přežití ve všech oblastech, ať už nouzové zásobování potravinami a pitnou vodou, nouzové ubytování, nouzové dodávky energií a základních služeb až po poskytování humanitární pomoci.

7 DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM

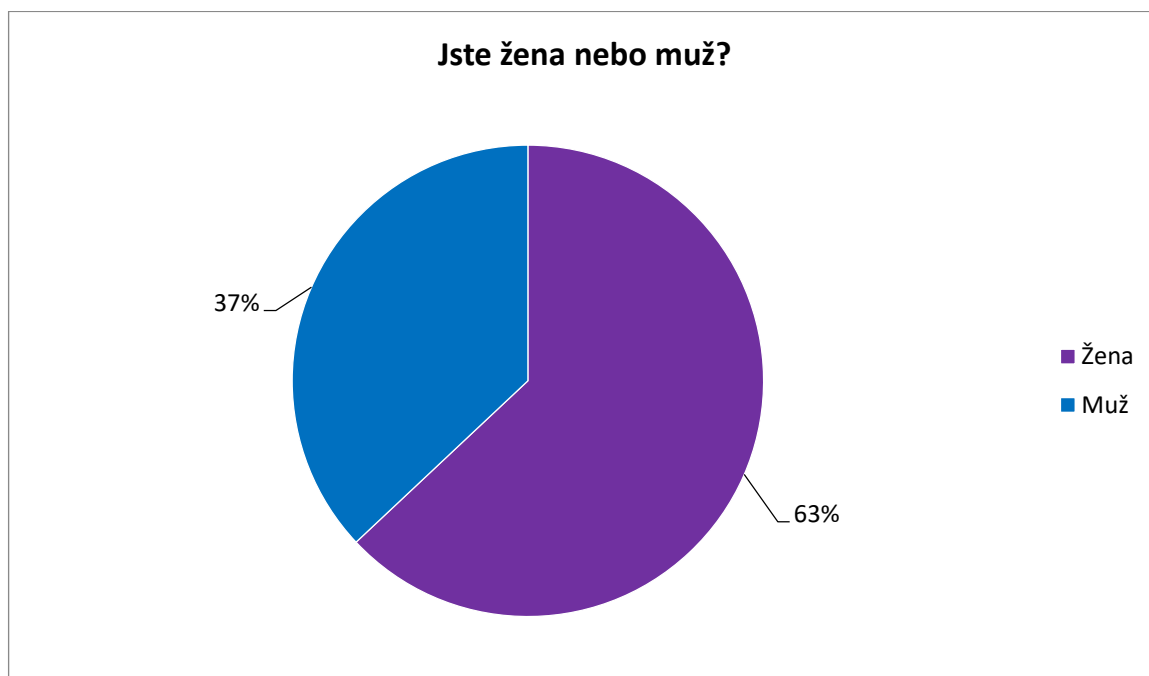
Dotazník slouží ke sběru dat a je určen výzkumnými otázkami. Pro tento výzkum byla použita příručka Základy kvantitativního šetření. Dotazník je rozdělen do tří částí. V první části je zkoumáno obyvatelstvo, které na dotazníkové šetření odpovídalo. Druhá část obsahuje otázky z oboru ochrany obyvatelstva. Tato část je velmi důležitá pro to, aby si respondenti udělali představu o tom, co je to ochrana obyvatelstva a jakými různými prvky se zabývá. Bylo potřeba je seznámit s otázkami z různých částí ochrany obyvatelstva, aby si udělali představu, co všechno obsahuje ochrana obyvatelstva a aby následně mohli odpovědět na otázky ve třetí části, která se zabývá tím, jak na obyvatele působí ochrana obyvatelstva z pohledu města. [19]

Pro dotazníkový průzkum byl použit nástroj elektronického dotazníku na webové stránce www.surveio.com, na který odpovídali občané města Otrokovice.

7.1 Výsledky dotazníkového průzkumu

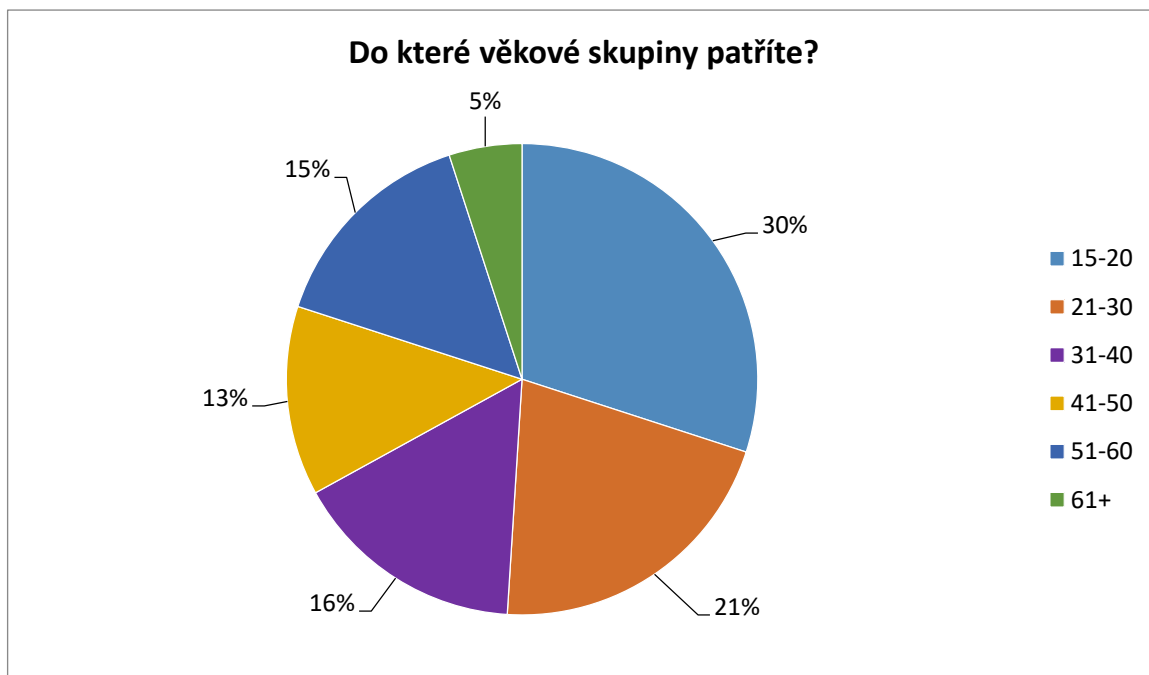
Na dotazníkový průzkum odpovídalo 100 občanů města Otrokovice.

Otázka č. 1:

Graf 1 - otázka č. 1

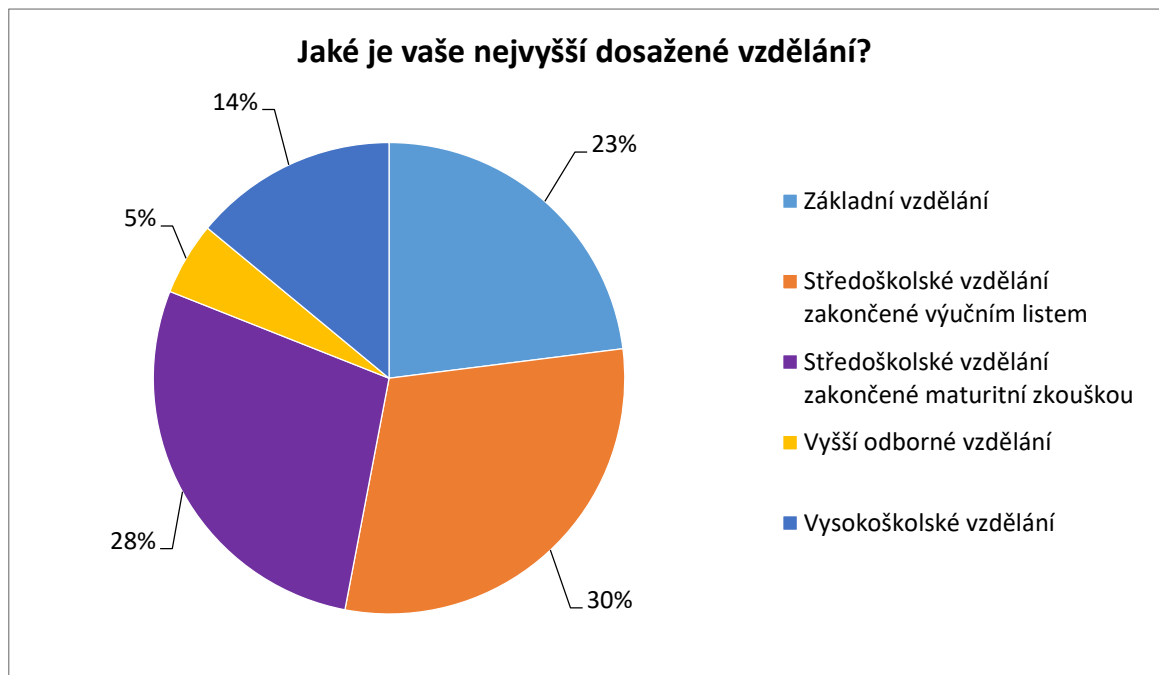
První otázka zkoumá pohlaví občanů. Z výsledků je známo, že odpovídaly převážně ženy 63%, mužů odpovědělo pouze 37%.

Otázka č. 2:

Graf 2 – otázka č. 2

Druhá otázka zkoumá, do kterých věkových kategorií patří dotazovaní občané. Z výsledku je patrné, že odpovědělo věkově rozmanité množství občanů. Nejvíce, 30% občanů, bylo ve věku 15-20 let. Následovali s 21% občané ve věku 21-30 let; 16% občanů bylo ve věku 31-40; 15% občanů ve věku 51-60 let; 13% občanů ve věku 41-50 let a pouze 5% zaujímali občané ve věku 61+.

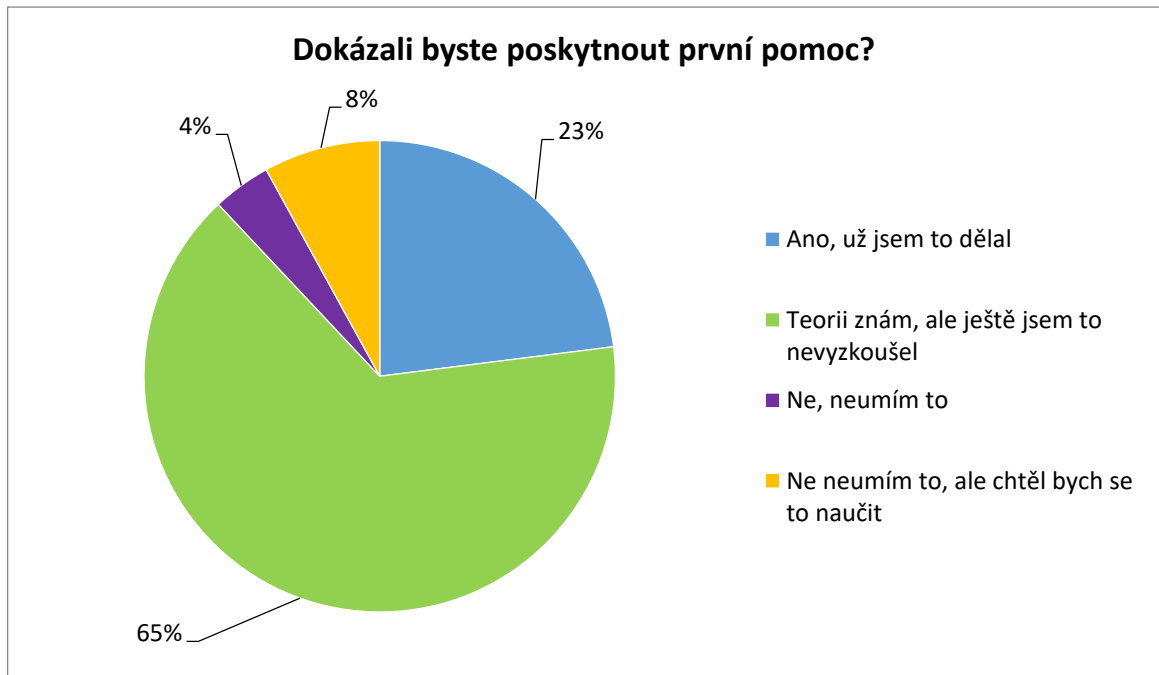
Otázka č. 3:

Graf 3 – otázka č. 3

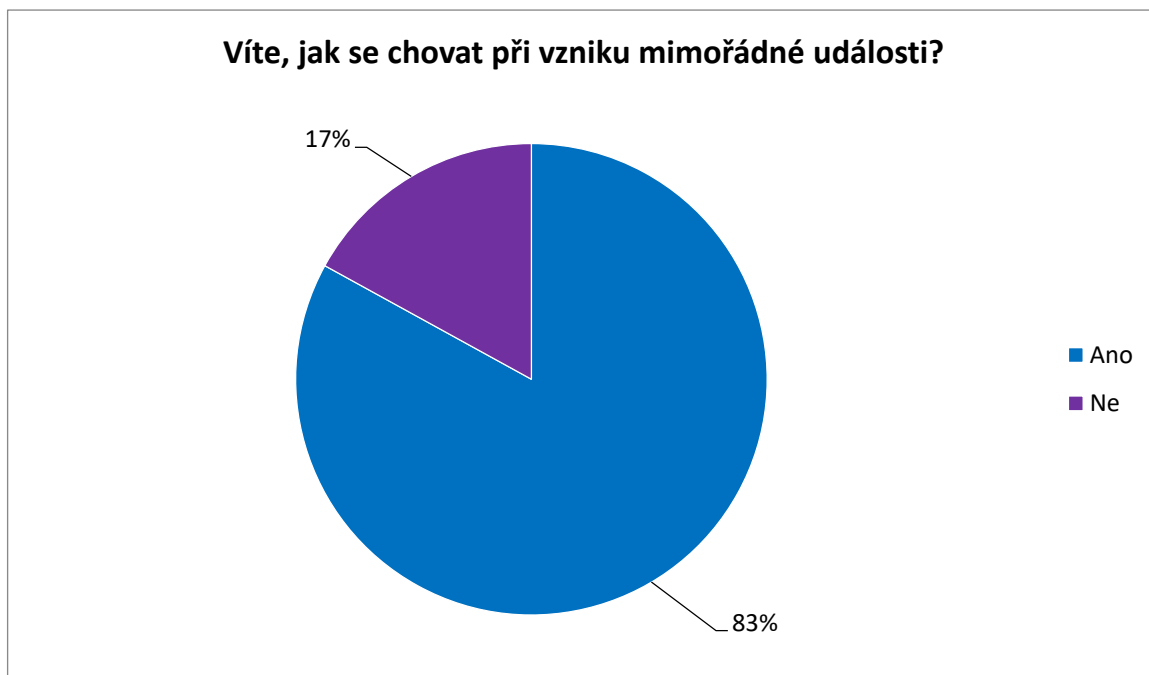
Otázka číslo 3 zkoumá, jaké je nejvyšší dosažené vzdělání občanů. Přes polovinu dotázaných mělo vzdělání ukončené středoškolským vzděláním (30% středoškolské vzdělání zakončené výučním listem; 28% středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou). Se základním vzděláním celkem 23% dotázaných. Vysokoškolské vzdělání má 14% dotázaných a vyšší odborné 5%.

Otázka č. 4:

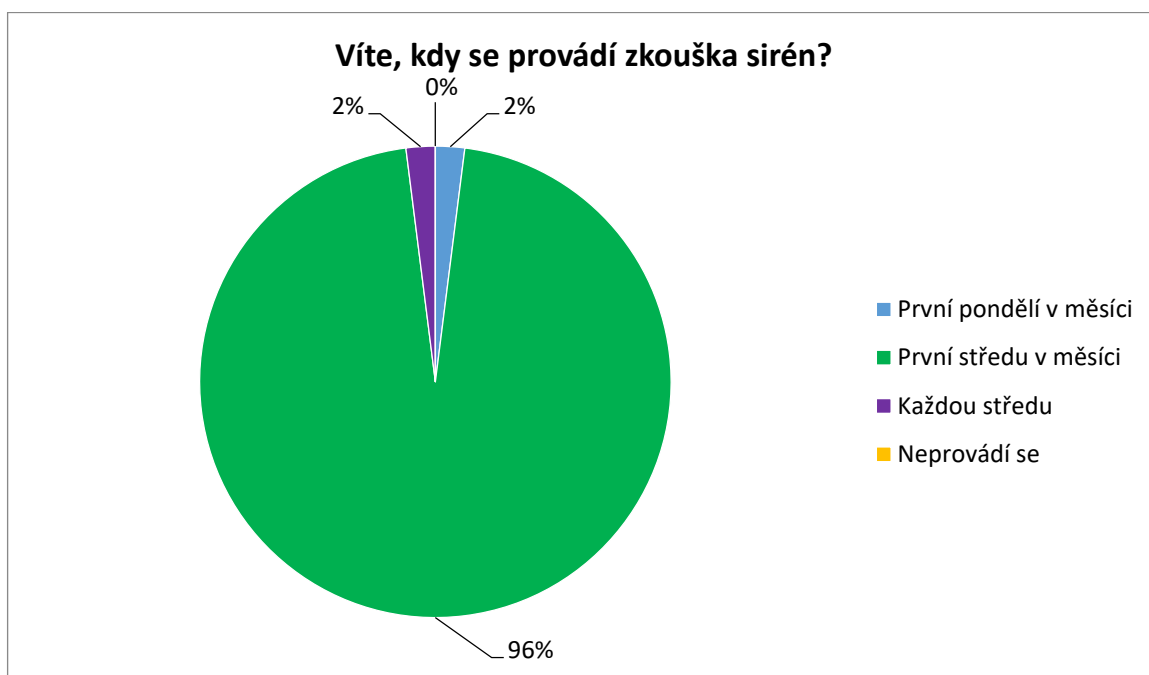
Graf 4 – otázka č. 4

Otázka číslo 4 řeší už jednotlivé otázky z oboru ochrana obyvatelstva. Na otázku „Dokázali byste poskytnout první pomoc?“ občané odpověděli: 65% zvolilo odpověď „Teorii znám, ale ještě jsem to nevyzkoušel“; 23% zvolilo odpověď „Ano, už jsem to dělal“; 8% zvolilo „Ne, neumím to, ale chtěl bych se to naučit“; 4% zvolilo poslední možnost „Ne, neumím to“.

Otázka č. 5:

Graf 5 – otázka č. 5

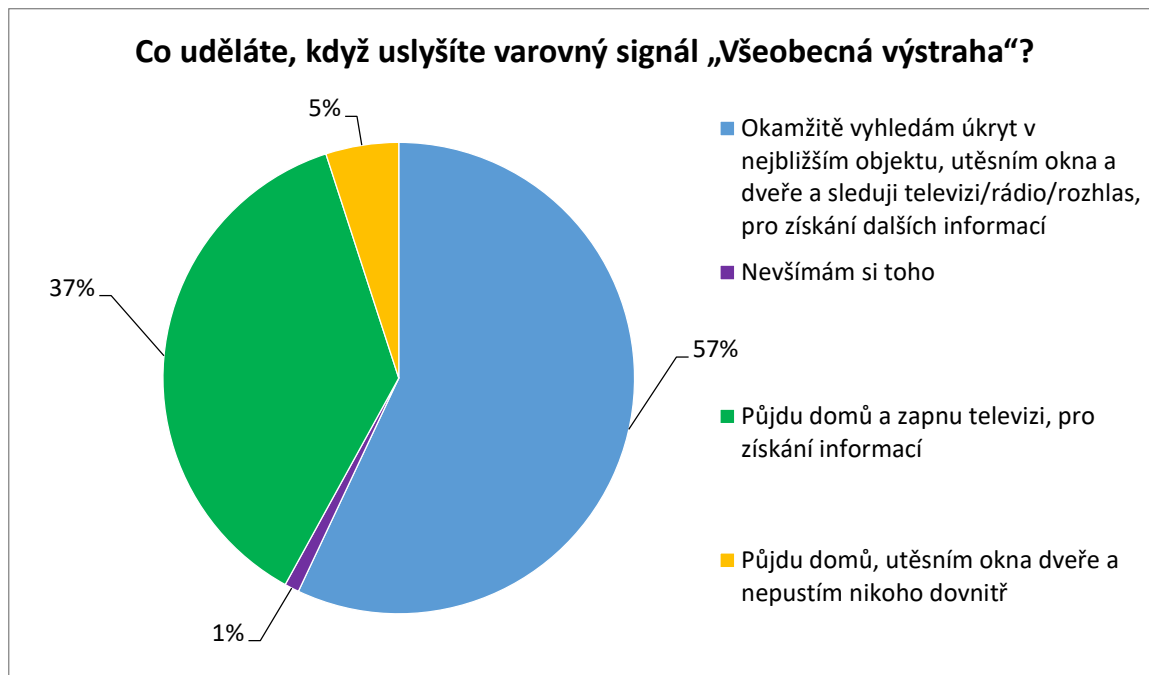
Otázka číslo 5 zkoumá povědomí občanů ke vzniku MU. 83% dotázaných ví, jak se chovat při vzniku MU. 17% zvolilo odpověď „Ne“.

Otázka č. 6:

Graf 6 – otázka č. 6

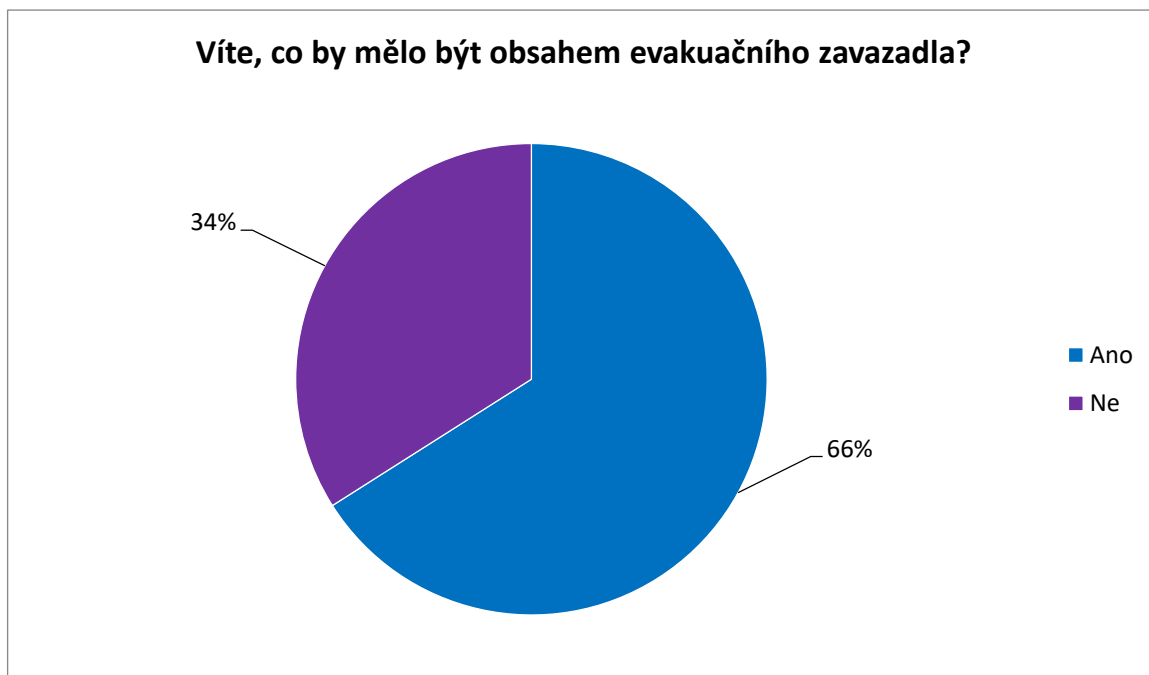
Šestá otázka je zaměřena na obecnou informaci, jakou je zkouška sirén. 96% občanů odpovědělo „První středu v měsíci“ a po 2% odpovědělo „První pondělí v měsíci“ a „každou středu“. Nikdo neodpověděl „Neprovádí se“.

Otázka č. 7:

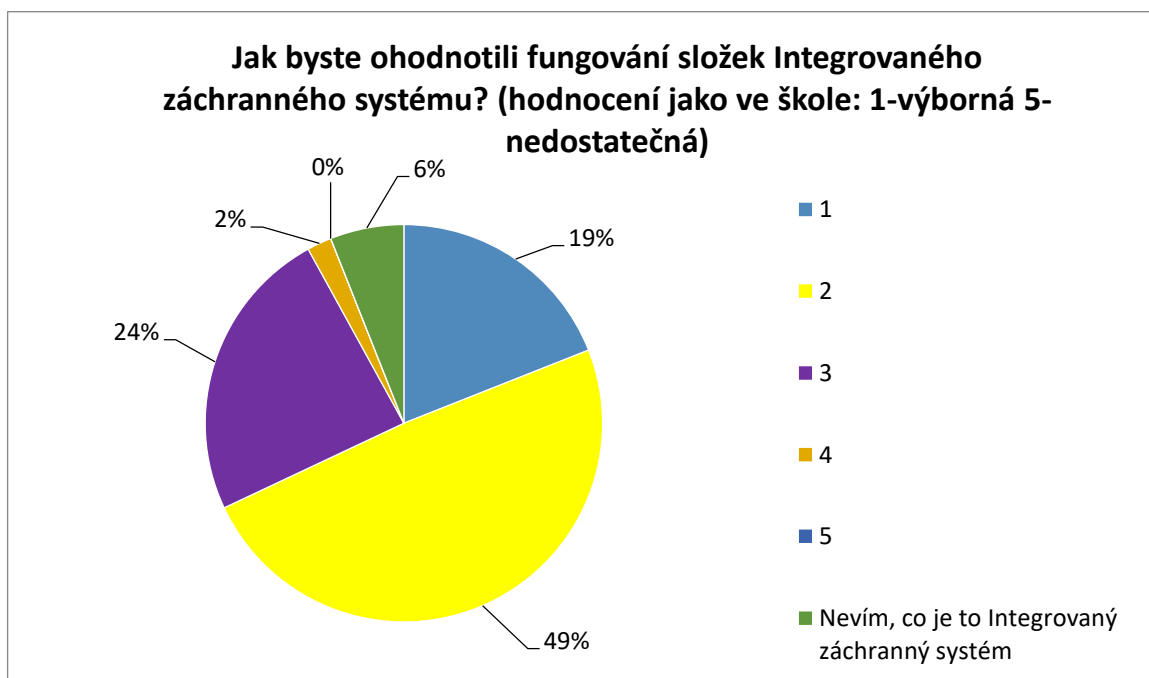
Graf 7 – otázka č. 7

Sedmá otázka zkoumá, jaké je podvědomí občanů o signálu všeobecné výstrahy. Na otázku co udělají, odpověděli: 57% „Okamžitě vyhledám úkryt v nejbližším objektu, utěsním okna a dveře a sleduji televizi/rádio/rozhlas, pro získání dalších informací“; 37% „Půjdu domů a zapnu televizi, pro získání informací“; 5% „Půjdu domů, utěsním okna dveře a nepustím nikoho dovnitř“; 1% „Nevšímám si toho“.

Otázka č. 8:

Graf 8 – otázka č. 8

Osmá otázka je zaměřena na evakuační zavazadlo. Na otázku, jestli vědí, co by mělo být obsahem evakuačního zavazadla, občané odpověděli následovně: 66% dotázaných ví, co by mělo být obsahem a 34% to neví.

Otázka č. 9:

Graf 9 – otázka č. 9

Otázka číslo 9 zkoumá, jaké je fungování složek IZS z pohledu občanů. Znamku 1 zvolilo 19% dotázaných, známku 2 - 49%, známku 3 - 24%, známku 4 - 2% a známku 5 - 0%. 6% dotázaných nevědělo, co je to Integrovaný záchranný systém.

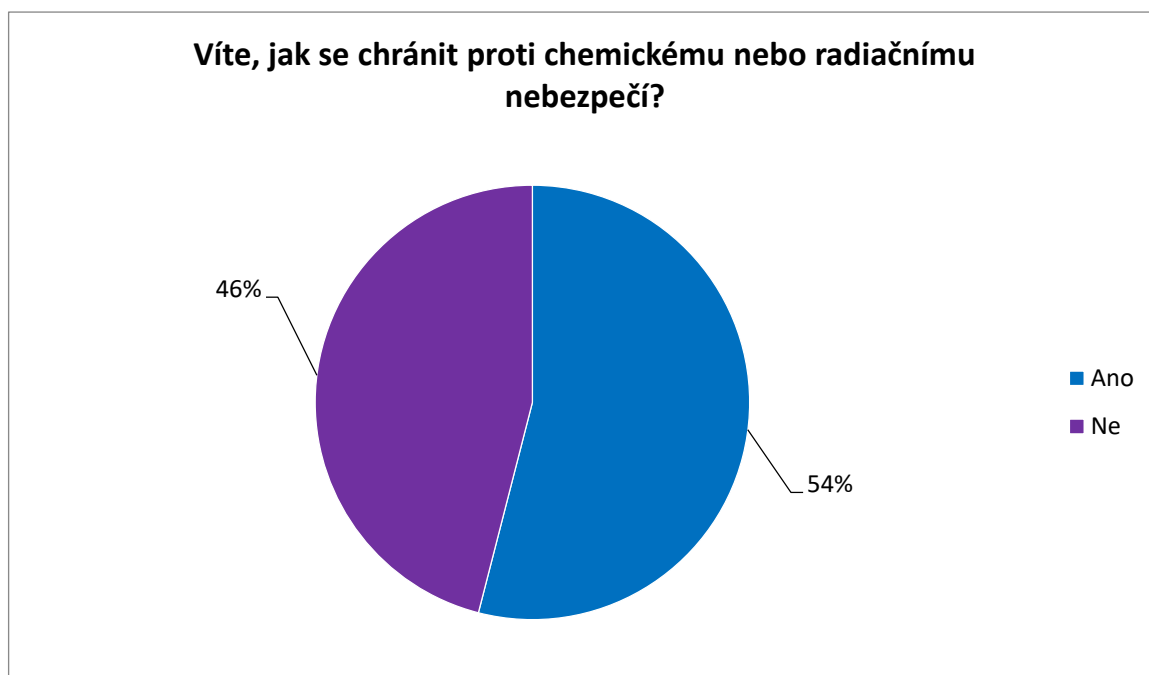
Otázka č. 10:

Přiřaďte ke každému odvětví jeho číslo tísňového volání

Tabulka 3: Přiřaďte ke každému odvětví jeho číslo tísňového volání.

	150	155	158	156	112
Zdravotnická záchranná služba	2%	97%	0%	0%	1%
Hasičský záchranný sbor ČR	97%	1%	1%	0%	1%
Městská policie	0%	1%	10%	87%	2%
Jednotné evropské číslo tísňového volání	0%	0%	2%	0%	98%
Policie ČR	1%	0%	90%	8%	1%

U otázky číslo 10 občané přiřazovali čísla ke správnému odvětví. U ZZS a HZS ČR správně odpovědělo 97%. U jednotného evropského čísla tísňového volání správně odpovědělo 98%. U Policie ČR to bylo 90% a u Městské policie 87%.

Otázka č. 11:

Graf 10 – otázka č. 11

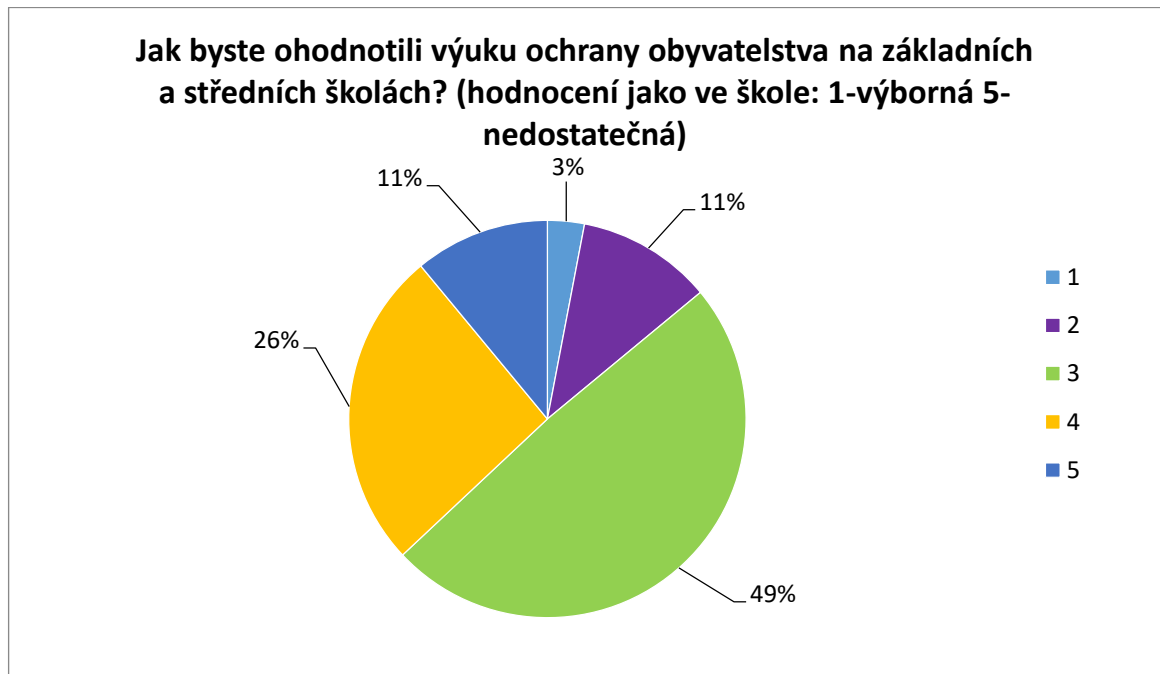
U otázky číslo 11 odpovědělo 54% občanů, že vědí a 46% občanů, že nevědí, jak se chránit proti chemickému nebo radiačnímu nebezpečí.

Otázka č. 12:

Graf 11 – otázka č. 12

Na otázku číslo 12, jestli vědí, kde hledat informace o OO odpovědělo 58% občanů „Ne“ a 42% občanů „Ano“.

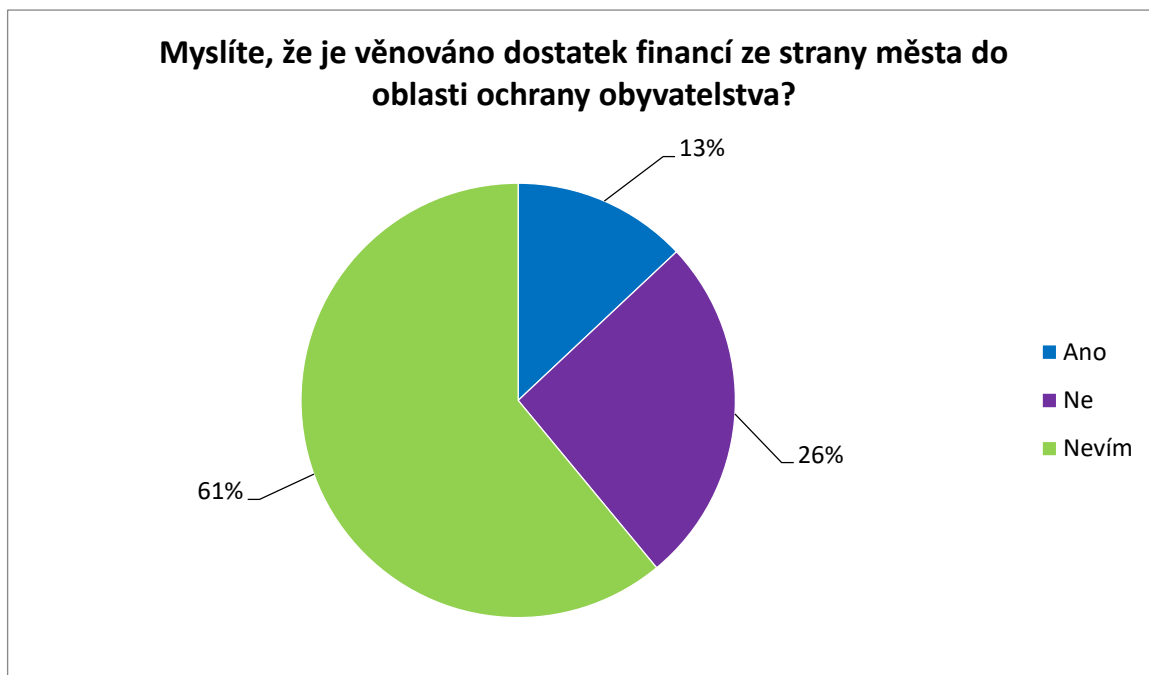
Otázka č. 13:

Graf 12 – otázka č. 13

Otázka číslo 13 je zaměřena na hodnocení výuky OO na základních a středních školách. Znamku 1 zvolilo 3% občanů, známku 2 - 11%, známku 3 - 49%, známku 4 - 26% a známku 5 - 11%.

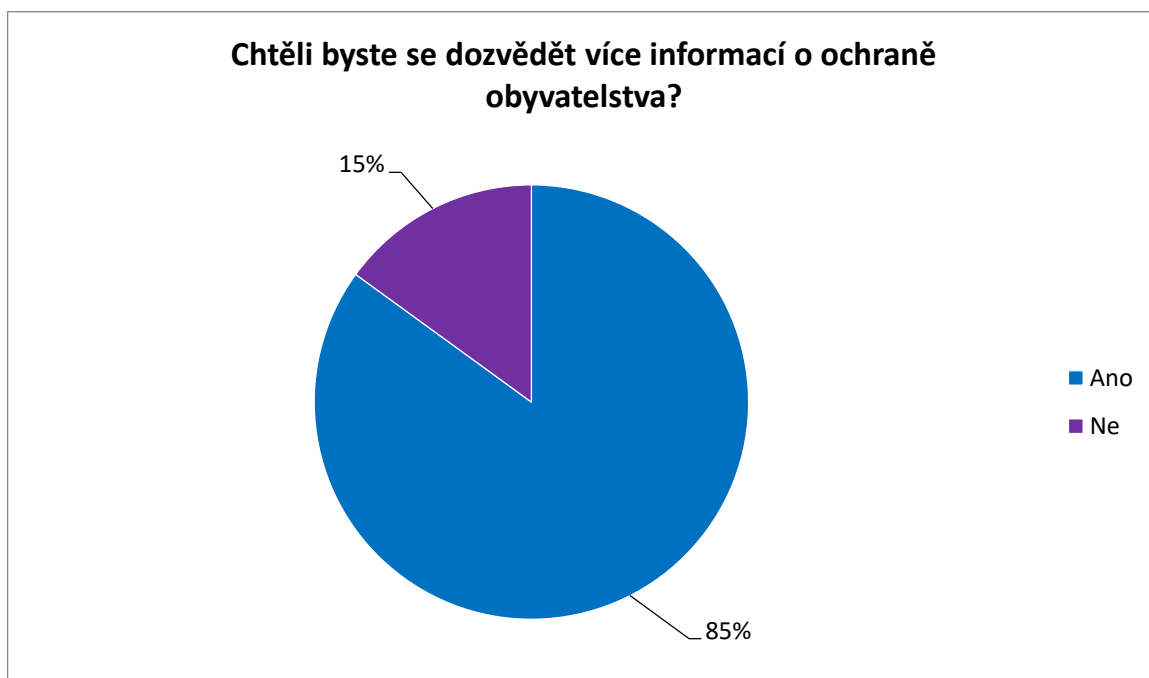
Otázka č. 14:

Graf 13 – otázka č. 14

Otázka číslo 14 zkoumá, jaké je povědomí občanů o financování ochrany obyvatelstva ze strany města. 61% dotázaných odpovědělo „Nevím“, 26% odpovědělo „Ne“ a 13% odpovědělo „Ano“.

Otázka č. 15:

Graf 14 – otázka č. 15

Poslední otázka zkoumá, jestli mají občané zájem, o více informací ohledně OO. 85% dotázaných zvolilo odpověď „Ano“ a 15% zvolilo „Ne“.

7.2 Zhodnocení dotazníkového průzkumu

Dotazníkový průzkum jsem rozdělila do tří částí. První část je zaměřena na obyvatelstvo, které dotazník vyplňovalo. Řešenými oblastmi jsou pohlaví, věk a vzdělání. Druhá část je zaměřena na různé oblasti z oboru ochrany obyvatelstva. Otázky zjišťují, jaké je podvědomí obyvatelstva v tomto oboru. Třetí část je charakterizována na město ve vztahu k ochraně obyvatelstva. Zde se dozvídáme to nejdůležitější a to, jak se obyvatelstvo staví v oblasti ochrany obyvatelstva k městu.

7.2.1 Část 1

V první části je zkoumáno obyvatelstvo města, které dotazník vyplňovalo.

Tabulka 4: Výsledky odpovědí část 1

ODPOVĚĎ	VÝSLEDEK
Otázka č. 1: Jste žena nebo muž?	
Žena	63%
Muž	37%
Otázka č. 2: Do které věkové skupiny patříte?	
15-20	30%
21-30	21%
31-40	16%
41-50	13%
51-60	15%
61+	5%

Otázka č. 3: Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	
Základní vzdělání	23%
Středoškolské vzdělání zakončené výučním listem	30%
Středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou	28%
Vyšší odborné vzdělání	5%
Vysokoškolské vzdělání	14%

Z první otázky lze vidět, že odpovídaly převážně ženy. Odpovědělo celkem 63 žen a 37 mužů. Druhá otázka určovala věk dotázaného obyvatelstva. Přes polovinu dotázaných byli obyvatelé ve věku do 30 let. Ve věku 31-40 bylo 16 dotázaných, ve věku 41-50 bylo 13 dotázaných, v 51-60 letech bylo 15 dotázaných a pouze 5 dotázaných bylo ve věku 61+. Třetí otázka se týkala vzdělání. Středoškolského vzdělání zakončeného výučním listem dosáhlo 30 dotázaných a v těsném závěsu v počtu 28 dosáhlo středoškolského vzdělání s maturitní zkouškou. Základního vzdělání dosáhlo 23 dotázaných. Vysokoškolského vzdělání dosáhlo 14 dotázaných a vyšší odborné vzdělání mělo 5 dotázaných.

7.2.2 Část 2

Ve druhé části občané odpovídali na otázky z oboru OO. Tato část je velmi důležitá, pro uvedení občanů do problematiky a je nedílnou součástí k dosažení cíle ve třetí části.

Tabulka 5: Výsledky odpovědí část 2

ODPOVĚĎ	VÝSLEDEK
Otázka č. 4: Dokázali byste poskytnout první pomoc?	
Ano, už jsem to dělal	23%
Teorii znám, ale ještě jsem to nevyzkoušel	65%
Ne, neumím to	4%
Ne neumím to, ale chtěl bych se to naučit	8%

Otázka č. 5: Víte, jak se chovat při vzniku mimořádné události?	
Ano	83%
Ne	17%
Otázka č. 6: Víte, kdy se provádí zkouška sirén?	
První pondělí v měsíci	2%
První středu v měsíci	96%
Každou středu	2%
Neprovádí se	0%
Otázka č. 7: Co uděláte, když uslyšíte varovný signál „Všeobecná výstraha“?	
Okamžitě vyhledám úkryt v nejbližším objektu, utěsním okna a dveře a sleduji televizi/rádio/rozhlas, pro získání dalších informací	57%
Nevšímám si toho	1%
Půjdu domů a zapnu televizi, pro získání informací	37%
Půjdu domů, utěsním okna dveře a nepustím nikoho dovnitř	5%
Otázka č. 8: Víte, co by mělo být obsahem evakuačního zavazadla?	
Ano	66%
Ne	34%
Otázka č. 9: Jak byste ohodnotili fungování složek Integrovaného záchranného systému? (hodnocení jako ve škole: 1-výborná 5-nedostatečná)	
1	19%
2	49%
3	24%
4	2%
5	0%
Nevím, co je to Integrovaný záchranný systém	6%

Otázka č. 10: Přiřaďte ke každému odvětví jeho číslo tísňového volání					
	150	155	158	156	112
Zdravotnická záchranná služba	2%	97%	0%	0%	1%
Hasičský záchranný sbor ČR	97%	1%	1%	0%	1%
Městská policie	0%	1%	10%	87%	2%
Jednotné evropské číslo tísňového volání	0%	0%	2%	0%	98%
Policie ČR	1%	0%	90%	8%	1%
Otázka č. 11: Víte, jak se chránit protichemickému nebo radiačnímu nebezpečí?					
Ano	54%				
Ne	46%				

Ve čtvrté otázce zjišťuji, jak by občané zvládli poskytnout první pomoc. Více než polovina, přesněji 65 dotázaných odpovědělo, že teorii znají, ale ještě ji nevyzkoušeli v praxi. 23 dotázaných již poskytovalo první pomoc a 12 dotázaných by ji poskytnout nedokázalo, protože to neumí. Ovšem 8 z 12 dotázaných by se to chtělo naučit. Z toho vyplývá, že většina občanů se zajímá o první pomoc.

V páté otázce 83 občanů odpovědělo, že ví jak se chovat při vzniku MU a zbylých 17 to neví. Myslím, že je to tím, že většina obyvatelstva zažila povodně v roce 1997 a další, a taktéž různé požáry, které se v Otrokovicích vyskytují a to hlavně v průmyslu, kdy se můžou dostat do ovzduší nebezpečné látky, tudíž si myslím, že je obyvatelstvo již částečně vyškolené.

V šesté otázce „Víte, kdy se provádí zkouška sirén?“ naprostá většina odpověděla správně a to „první středu v měsíci“. Pouze 4 občané odpověděli špatně a to: 2 občané dali „první pondělí v měsíci“ a 2 dali „každou středu“.

V sedmé otázce, co by udělali, kdyby uslyšeli signál „všeobecná výstraha“ přes polovinu občanů odpovědělo „Okamžitě vyhledám úkryt v nejbližším objektu, utěsním okna a dveře a sleduji televizi/rádio/rozhlas, pro získání dalších informací“, 37 dotázaných odpovědělo „Půjdu domů a zapnu televizi, pro získání informací“, 5 dotázaných zvolilo „Půjdu domů, utěsním okna dveře a nepustím nikoho dovnitř“ a jeden občan dal „Nevšímám si toho“.

Z výsledků jde vidět, že 57% udělá správnou věc a to, že okamžitě vyhledají úkryt. Přes 40% dotázaných půjde domů a to by mohlo být pro ně ohrožující.

Na osmou otázku 66 občanů ví, co by mělo být obsahem evakuačního zavazadla. Ovšem 34 dotázaných to neví a to je docela vysoké číslo. Výsledkem tedy je, že v této oblasti by to chtělo preventivní přípravu, aby občané byli při evakuaci připraveni.

V deváté otázce, která je zaměřena na složky IZS dalo 49% občanů známku 2 - chvalitebnou, 24% dalo známku 3 – dobrou, 19 % dalo 1 – výbornou, 2% dali 4 – dostatečnou a 6% občanů dalo „Nevím, co je to Integrovaný záchranný systém“. Z výsledků vyplývá, že postavení složek IZS v očích občanů vypadá velmi dobře.

Desátá otázka je zkouška, jestli občané znají čísla tísňového volání. Ke každému odvětví měli přiřadit jeho číslo tísňového volání. Měli výběr z pěti možností, z nichž jen jediná byla správná. První výsledek je, že 2-3% lidí vůbec nezná čísla tísňového volání a druhý výsledek vyšel, že 8-10% občanů si spletlo čísla na Městskou policii a Policii ČR.

V jedenácté otázce „Víte, jak se chránit protichemickému nebo- radiačnímu nebezpečí?“, vyplývá, že 54% ví, jak se chránit a 46% to neví. Myslím, že výsledek je takový, protože občané byli v různých věkových skupinách. Starší generace byla lépe připravovaná. U mladší generace se již ve školách na takovou přípravu nebere, tak velký zřetel.

7.2.3 Část 3

Třetí část slouží k dosažení cíle a to je hodnocení přístupu obce k ochraně obyvatelstva ze strany občanů.

Tabulka 6: Výsledky odpovědí část 3

ODPOVĚĎ	VÝSLEDEK
Otázka č. 12: Víte, kde ve vaší obci hledat informace o ochraně obyvatelstva?	
Ano	42%
Ne	58%

Otázka č. 13: Jak byste ohodnotili výuku ochrany obyvatelstva na základních a středních školách? (hodnocení jako ve škole: 1-výborná 5-nedostatečná)	
1	3%
2	11%
3	49%
4	26%
5	11%
Otázka č. 14: Myslíte, že je věnováno dostatek financí ze strany města do oblasti ochrany obyvatelstva?	
Ano	13%
Ne	26%
Nevím	61%
Otázka č. 15: Chtěli byste se dozvědět více informací o ochraně obyvatelstva?	
Ano	85%
Ne	15%

Na dvanáctou otázku „Víte, kde ve vaší obci hledat informace o ochraně obyvatelstva?“ odpovědělo 58 občanů „Ne“ a 42 občanů „Ano“. Výsledkem je, že více než polovina dotázaných netuší, kde hledat informace o ochraně obyvatelstva. Bylo by dobré tento velký počet zmenšit a ukázat např. pomocí umístění takových informací na webové stránky, že se můžou o tomto tématu ve městě něco dozvědět.

Na třináctou otázku „Jak byste ohodnotili výuku ochrany obyvatelstva na základních a středních školách?“ hodnotili občané známkami, jako ve škole a to na stupnici od jedné do pěti, kdy 1 je výborná a 5 je nedostatečná. Výsledkem bylo, že skoro polovina obyvatelstva dala známku 3 – dobrá, 26 občanů dalo známku 4 – dostatečná, 11 občanů dalo známku 2 – chvalitebná a 11 občanů dalo známku 5 – nedostatečná. Pouze 3 občané dali známku 1 – výborná. Výsledky ovšem musíme brát jako orientační, protože zpětná vazba od jedné z dotázaných byla, že už mnoho let nebyla ve škole a děti nemá, tudíž nemůže posoudit, jaká je aktuální úroveň výuky OO na základních a středních školách. Ovšem i tak můžeme vidět, že se výuka OO na základních a středních školách dosti změnila. V návratnosti na

dotazník mi sami občané posílali svůj názor na to, jaký je rozdíl toho, jak se výuka OO řešila před třiceti lety a jak se řeší dnes.

V čtrnácté otázce „Myslíte, že je věnováno dostatek financí ze strany města do oblasti ochrany obyvatelstva?“ byly výsledky odpovědí dosti zarážející. 61 občanů odpovědělo „Nevím“. 26 dotázaných odpovědělo „Ne“ a pouze 13 dotázaných odpovědělo „Ano“. Výsledek, že 61% občanů vůbec netuší, kolik financí je věnováno ze strany města do OO, je velmi zarážející. Navíc pouze 13% obyvatel odpovědělo, že je věnováno do oblasti OO dostatek financí. Je to velmi malé číslo. Město by se mělo snažit, poskytnou občanům větší přehled o financování OO, tím by se zajistila větší informovanost občanů.

V patnácté otázce „Chtěli byste se dozvědět více informací o ochraně obyvatelstva?“ občané odpověděli ve velkém počtu 85 dotázaných „Ano“ a pouze 15 dotázaných odpovědělo „Ne“. Toto číslo nám dokazuje, že lidé mají zájem o informace z oblasti ochrany obyvatelstva. Město by tudíž mělo mít zájem poskytnout občanům více informací a myslím, že je to dobrá známka toho, že občanům není jedno co se okolo nich děje, ale chtějí se podílet na ochraně obyvatelstva.

8 VLASTNÍ NÁVRH NA VYLEPŠENÍ OPATŘENÍ OCHRANY OBYVATELSTVA VE MĚSTĚ OTROKOVICE

Jak už bylo zmíněno, ve vlastním zhodnocení stavu plnění úkolů ochrany obyvatelstva ve městě Otrokovice, tak základem je, co nejvíce informovat občany města. Mým návrhem tedy je, umístit na webové stránky města více informací, týkajících se ochrany obyvatelstva přímo ve městě Otrokovice. Vytipovat různé MU nebo KS, které ve městě hrozí a přiblížit je lidem. Po vytipování objektů, ve kterých by byla možnost improvizovaného úkrytu, by bylo vhodné, takovou informaci taktéž zveřejnit občanům, stejně, jako přiblížit občanům evakuaci v našem městě.

Uspořádat besedy s občany na téma ochrany obyvatelstva, při kterých by se mohly podrobněji rozebrat hrozby, které mohou nastat a jejich řešení, jak ze strany města, tak obyvatel. Na takových besedách by byly občanům přiblíženy kroky, jak se zachovat, v případě různých MU nebo KS, které mohou ve městě Otrokovice nastat. Z výsledku dotazníku se navíc domnívám, že by o to měli občané zájem a taky, že by bylo vhodné uspořádat více besed ve školách.

Dalším návrhem je tisk letáků, brožur nebo příruček s opatřeními ochrany obyvatelstva a radami, jak se připravit a následně přečkat MU nebo KS, které by dostal do rukou každý občan. Tento návrh, je ovšem finančně a distribučně velmi náročný a proto by bylo nejvhodnější zařadit takovou brožuru do Otrokovických novin, ve kterých by mohla být buďto přímo zařazena ve výtisku nebo vložena zvlášť. Pokud by byla zařazena do každoměsíčního výtisku, bylo by vhodné, každý měsíc řešit jiný druh opatření OO, jinou KS nebo MU.

Dalším návrhem je uspořádat Den Bezpečnosti. I naše město se může nechat inspirovat jinými městy, ve kterých je zaveden Den Bezpečnosti, jako např. v Čáslavi. Při takové akci by mohly předvést ukázky své práci složky IZS. Občany by jistě zajímalo předvedení techniky Hasičského záchranného sboru, Policie ČR i Zdravotnické záchranné služby. V rámci takového dne by mohly proběhnout ukázky první pomoci, balení evakuačního zavazadla a další. [20]

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo provést zhodnocení stavu plnění úkolů ochrany obyvatelstva ve městě Otrokovice. Dalším cílem bylo hodnocení přístupu města k ochraně obyvatelstva ve zvolených oblastech.

Úkolem teoretické části bylo seznámení s opatřeními ochrany obyvatelstva a povinnostmi starosty obce. Na začátek byly vyjmenované základní pojmy, které jsou nedílnou součástí k pochopení práce. Dále byl popsán legislativní rámec, který obsahuje aktuální zákony, týkající se tématu práce. Největší část teoretické části zabíraly opatření ochrany obyvatelstva. Tato opatření byla popsána detailně, pro plné pochopení náplně a cílů bakalářské práce. Na opatření ochrany obyvatelstva navazovaly v praktické části jejich řešení u dané obce. Dle mého názoru, většina opatření probíhá při nastání MU nebo KS v následujícím pořadí, které jsem použila i v bakalářské práci: prvním a nejdůležitějším krokem je obyvatele varovat a informovat; druhý krok je obyvatele evakuovat nebo ukrýt, popřípadě obojí; a následuje třetí krok a to zajištění nouzového přežití. Poslední část v teoretické části obsahuje požadavky ochrany obyvatelstva kladenými na starosty obcí.

Cílem praktické části bylo seznámení s městem Otrokovice, popsání města, jeho charakteristika, seznámení se zastupitelstvem a historií města. Dále bylo aplikováno město Otrokovice do úkolů ochrany obyvatelstva. Tady, díky poznatkům, které byly získány za pomoci konzultací na krizovém řízení a na HZS Zlínského kraje, bylo možné zhodnotit, jak naplňuje město Otrokovice úkoly ochrany obyvatelstva. Z výsledků bylo patrné, že město by dle mého názoru potřebovalo vytipovat budovy k improvizovanému úkrytu a taktéž přiblížit evakuaci občanům. Ovšem velmi dobře je město zabezpečeno v oblasti varování a informování obyvatelstva a v nouzovém přežití. Nabízí se otázka k zamyšlení, vezmeme-li v úvahu, že by byla postihnuta velká oblast ČR nebo i celá ČR. Je v takové situaci, v oblasti nouzového přežití, takto dobře zabezpečen i celý stát? Odpověď na takovou otázku bohužel neznám, ovšem nabízí se řešení. Když budou v této oblasti dobře zabezpečeny všechny obce, tak by se i taková situace v rámci celého státu dala zvládnout.

Pro vyhodnocení podvědomí obyvatelstva v přístupu města v oblasti ochrany obyvatelstva byla použita metoda dotazníkového šetření. Dotazníkové šetření bylo rozděleno na tři části. První část byla zaměřena na občany, kteří na dotazník odpovídali. Druhá na podvědomí občanů v oboru ochrany obyvatelstva a třetí část na hodnocení přístupu města k OO z pohledu občanů. Po vyhodnocení dotazníku bylo zjištěno, že občané by se rádi dozvěděli více

informací o ochraně obyvatelstva a že ze strany města nejsou dostatečně informováni. Proto jsem přidala další cíl a tím je vlastní návrh na opatření ochrany obyvatelstva ve městě Otrokovice. Zde jsem navrhla různé alternativy pro lepší informovanost obyvatelstva a další nápady, jak by se dala ochrana obyvatelstva v našem městě ještě více vylepšit.

Dle mého názoru byl cíl práce splněn. Metodika dotazování byla velmi efektivní. Získala jsem náhled, jak ze strany odborných pracovníků, kteří se zabývají ochranou obyvatelstva v našem městě, tak náhled občanů, kteří ve městě žijí. Z obou pohledů tudíž můžu vyvodit výsledek, že celková úroveň ochrany obyvatelstva v Otrokovicích je na dobré úrovni. Pokud by město Otrokovice navíc vzalo v potaz některé z mých návrhů, tak myslím, že by se úroveň opatření ochrany obyvatelstva ve městě ještě zvýšila.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Terminologický slovník - krizové řízení a plánování obrany státu: Aktualizovaná verze Terminologického slovníku pojmů z oblasti krizového řízení a plánování obrany státu. *Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. [cit. 2017-04-30]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>
- [2] *Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- [3] DOLEŽEL, Martin, Jan KYSELÁK, Otakar J. MIKA a Jaromír NOVÁK. *Základy ochrany obyvatelstva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2014. ISBN 978-80-244-4268-6.
- [4] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše a Libor FOLWARCZNY. *Ochrana obyvatelstva*. 2., aktualiz. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2013. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-134-7.
- [5] Evakuační zavazadlo. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/pojmy-evakuacni-zavazadlo.aspx>
- [6] Sebeochrana ukrytím. *Ministerstvo vnitra ČR* [online]. [cit. 2017-05-08]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/sebeochrana-ukrytim.aspx>
- [7] PACINDA, Štefan a Ján PIVOVARNÍK. *Kolektivní ochrana obyvatelstva*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-44-0.
- [8] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše. *Ochrana obyvatelstva*. 1. vyd. Ostrava: SPBI, 2005. 140 s. SPBI Spektrum. Červená řada; 42. ISBN 80-86634-70-1.
- [9] Zákon č. 239/2000 Sb.: Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

- [10] Zákon č. 240/2000 Sb.: Zákon o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). *Zákony pro lidi* [online]. [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>
- [11] NEKUDA, Vladimír, ed. *Zlínsko*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost, 1995. Vlastivěda moravská. ISBN 80-85048-57-4.
- [12] *Oficiální stránky města Otrokovice* [online]. [cit. 2017-04-06]. Dostupné z: <http://www.otrokovice.cz/index.asp>
- [13] *Otrokovice: dějiny a současnost. 1131-1981*. Praha, 1981.
- [14] IVVS Zlínského kraje - Informační, vyrozumívací a varovací systém. *Colsys* [online]. [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.colsys.cz/novinky/detail/ivvs-zlinskeho-kraje.htm>
- [15] Krizové SMS. *Otrokovice* [online]. [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.otrokovice.cz/krizove-sms/ms-1280/p1=1280>
- [16] *Městská televize Otrokovice* [online]. [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://mtvo.cz/>
- [17] Nouzové přežití. *HZS ČR Zlínský kraj* [online]. [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hzs-zlinskeho-kraje-menu-ochrana-obyvательства-nouzove-preziti-nouzove-preziti.aspx>
- [18] Mimořádné události. *Charita Otrokovice* [online]. [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <http://www.otrokovice.charita.cz/mimoradne-udalosti/>
- [19] PUNCH, Keith. *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-381-9.
- [20] Den Bezpečnosti. *Policie ČR* [online]. [cit. 2017-05-09]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/den-bezpecnosti-709084.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

HOPKS	Hospodářské opatření pro krizové stavy
HPK	Havarijní plán kraje
HZS	Hasičský záchranný sbor
IVVS	Informační, vyznamovací a varovací systém
IZS	Integrovaný záchranný systém
JSVV	Jednotný systém varování a vyznamování
KS	Krizová situace
MU	Mimořádná událost
NPO	Nouzové přežití obyvatelstva
OO	Ochrana obyvatelstva
OPIS	Operační a informační středisko
ORP	Obec s rozšířenou působností
RMO	Rada města Otrokovice
SSHR	Správa státních hmotných rezerv
ZaLP	Záchranné a likvidační práce
ZHN	Zbraně hromadného ničení

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Mapa katastru města Otrokovice.....	33
--	----

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Souhrnné údaje	32
Tabulka 2: Zastupitelstvo města Otrokovice	34
Tabulka 3: Přiřad'te ke každému odvětví jeho číslo tísňového volání.....	49
Tabulka 4: Výsledky odpovědí část 1	53
Tabulka 5: Výsledky odpovědí část 2.....	54
Tabulka 6: Výsledky odpovědí část 3.....	57

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - otázka č. 1.....	42
Graf 2 – otázka č. 2.....	43
Graf 3 – otázka č. 3.....	44
Graf 4 – otázka č. 4.....	45
Graf 5 – otázka č. 5.....	46
Graf 6 – otázka č. 6.....	46
Graf 7 – otázka č. 7.....	47
Graf 8 – otázka č. 8.....	48
Graf 9 – otázka č. 9.....	48
Graf 10 – otázka č. 11.....	50
Graf 11 – otázka č. 12.....	50
Graf 12 – otázka č. 13.....	51
Graf 13 – otázka č. 14.....	52
Graf 14 – otázka č. 15.....	52

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Dotazníkový průzkum

Dobrý den,

jsem studentkou oboru Ochrana Obyvatelstva na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně a chtěla bych Vás poprosit o vyplnění mého dotazníku, který mi moc pomůže ke zpracování mé bakalářské práce.

Chtěla bych Vás poprosit, aby dotazník vyplňovali pouze lidé žijící na území města Otrokovice.

Dotazník je anonymní a nezabere více než 5 minut Vašeho času. Pro splnění účelu dotazníku Vás prosím, abyste nevyhledávali správné odpovědi na internetu.

Mockrát děkuji za pomoc

Monika Půlová

Otázka č. 1: Jste žena nebo muž?

- Žena
- Muž

Otázka č. 2: Do které věkové skupiny patříte?

- 15-20
- 21-30
- 31-40
- 41-50
- 51-60
- 61+

Otázka č. 3: Jaké je vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní vzdělání
- Středoškolské vzdělání zakončené výučním listem
- Středoškolské vzdělání zakončené maturitní zkouškou
- Vyšší odborné vzdělání
- Vysokoškolské vzdělání

Otázka č. 4: Dokázali byste poskytnout první pomoc?

- Ano, už jsem to dělal
- Teorii znám, ale ještě jsem to nevyzkoušel
- Ne, neumím to
- Ne neumím to, ale chtěl bych se to naučit

Otázka č. 5: Víte, jak se chovat při vzniku mimořádné události?

- Ano
- Ne

Otázka č. 6: Víte, kdy se provádí zkouška sirén?

- První pondělí v měsíci
- První středu v měsíci
- Každou středu
- Neprovádí se

Otázka č. 7: Co uděláte, když uslyšíte varovný signál „Všeobecná výstraha“?

- Okamžitě vyhledám úkryt v nejbližším objektu, utěsním okna a dveře a sleduji televizi/rádio/rozhlas, pro získání dalších informací
- Nevšímám si toho
- Půjdu domů a zapnu televizi, pro získání informací
- Půjdu domů, utěsním okna dveře a nepustím nikoho dovnitř

Otázka č. 8: Víte, co by mělo být obsahem evakuačního zavazadla?

- Ano
- Ne

Otázka č. 9: Jak byste ohodnotili fungování složek Integrovaného záchranného systému? (hodnocení jako ve škole: 1-výborná 5-nedostatečná)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- Nevím, co je to Integrovaný záchranný systém

Otázka č. 10: Přiřaďte ke každému odvětví jeho číslo tísňového volání.

	150	155	158	156	112
Zdravotnická záchranná služba					
Hasičský záchranný sbor ČR					
Městská policie					
Jednotné evropské číslo tísňového volání					
Policie ČR					

Otázka č. 11: Víte, jak se chránit protichemickému nebo radiačnímu nebezpečí?

- Ano
- Ne

Otázka č. 12: Víte, kde ve vaší obci hledat informace o ochraně obyvatelstva?

- Ano
- Ne

Otázka č. 13: Jak byste ohodnotili výuku ochrany obyvatelstva na základních a středních školách? (hodnocení jako ve škole: 1-výborná 5-nedostatečná)

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5

Otázka č. 14: Myslíte, že je věnováno dostatek financí ze strany města do oblasti ochrany obyvatelstva?

- Ano
- Ne
- Nevím

Otázka č. 15: Chtěli byste se dozvědět více informací o ochraně obyvatelstva?

- Ano
- Ne